

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY
The Lithuanian Weekly "Tevyne"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgelintė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS
Telefonas: LACKAWANNA 5529

"Tevynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienuose Valstijose \$1.50
Kitose Vičspatystėse \$2.00
"T E V Y N Ė",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 20

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Gegužės (May) 17, 1929.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875.

Vol. XX

Daugiau žinių Apie Kėsinimąsi Nuzudyt Voldemarą

Sužeistasis Voldemaro Gimnaitis Mirė

Vienas Piktadarių Jau Sugautas

APIE KĖSINIMĄSI NUZUDYT VOLDEMARA.

Praeitame numery padavėme trumpą žinutę apie kėsinimąsi nuzudyt Lietuvos premiera prof. A. Voldemarą. Dabar pasistengsime šį svarbų nutikimą kiek plačiau atpaakoti. — Puolimas ant p. Voldemaro gyvybės padaryta tuo laiku, kaj jis, jo šeima ir palydovai-sargai adjutantantas Gudinas ir adj. Virbickas geg. 6 d. vakare vyko į valstybinį teatrą koncerto klausyti. Sustojus automobiliu prie miesto sodo (kur randasi teatras) ir Voldemarui su palydovais bei šeima išlipus iš automobilias bei pradėjus eiti į teatrą, piktadariai pradėjo į juos iš revolverių šaudyti. Pajūtes pavojų Voldemaro gyvybei adjutantantas Gudinas (palydovas ir geras Voldemaro draugas) puolė prie Voldemaro ir savo kunu jį pridengė nuo šuvių. Adjutantantui suvartyta keturius kulka ir jis ant vietos krito. Adj. Virbickas, Voldemaro augintinis, septynių metų berniukas, sunkiai sužeistis. Lengvai sužeista pro šalį ėjusi tula mergaitė p-lė Jodinaite. Išgirdus šuvius ir adj. Gudiniui kritus, žmonėse kilo neįsakyto jaudėsio. Policija puolė ieškoti piktadarių, bet juos sučiupti nepavyko. Matę sceną žmonės pasakoją, kad buk keturi piktadariai bėgę. Jiems, tačiau, pavyko pasprukti.

pasijusta ir iš Amerikos lietuvių. Kas ir kuriuo tikslu šį piktą darbą norėjo atlikti — aiškų žinių dar nėra. Beje, iš Kauno geg. 11 dieną New Yorko „Times'ui“ pranešama, kad sugautas tulas studentas vardu Vosilius. Jis pažintas kaip vienas autorių puolimo ant Voldemaro. Studentas Vosilius rastas besislapstant girioje ir buvęs labai sužeistas nuosava bomba, plyšusia dviems dienoms po puolimo ant Voldemaro. Nors Vosilius buvęs sunkiai sužeistas, bet padarė operaciją, tikima pavojus perėjo ir jis pagis. Jei minimas studentas tikrai yra vienas puolimo autorių, nėra abejonės apie pasikėsinimą bus daugiau sužinota.

KETURI PASMERKTI MIPČIAI KAUNE.

Kaunas, gegužės 11. — (Associated Press). Šiandien čia kariškas teismas pasmerkė mirčiai taip vadinamus keturis teroristus: Markelį, Gavėną, Augaitį ir Krugą. Šie keturi vyrukai areštuoti balandžio 21 dieną ir pas juos rasta revolveriai bei rankinės granatos. Visi nuotėistieji kreipėsi prie respublikos prezidento jiems kaltę dovanoti.

FILIPINAMS REIKALINGA SUV. VALSTIJŲ GLOBA.

Jau tulas laikas kai filipinai reikalauja nepriklausomybės. Net kai kurie Suvienujų Valstijų valdininkai tarnaują Filipinuose yra tos nuomonės, kad Filipinus palikus savaliai valdyties. Vienok Suv. Valstijų numato, kad Filipinai nepriklausomam gyvenimui dar nėra pilnai prisirengę ir todėl reikalinga juos globoti. Kuomet tik jie pilnai priaus to laipsnio, kuriame patys galės valdyties — jiems bus suteikta nepriklausomybė. Dabar, ko kito, manoma, kad jei Suv. Valstijų Filipinus paliktų be globos, tai bi kuri kita valstija juos galėtų pavergti.

KARSTI GINCAI SUV. VALSTIJŲ SENATE.

Einamojo Suv. Valstijų kongreso sesijoje kilo didelių ginčų delei iņesto biliaus, liečiančio naujus muto įstatymus. Minimi įstatymai žymiai pakeltų muitą daugeliui maisto produktų, įgabenamų iš užrubežio. Jei šitie įstatymai praeis, tai amerikiečiams už maistą prisiels daug daugiau mokėti.

LAI DOTUVĖS ŽUVUSIŲ KOMUNISTŲ BERLYNE.

Gegužės 9 d. Berlyne palaidota 3 iš 24 žuvusių laike „su-kilimo“ nušauti komunistai. Laidotuvės, nors rengta trukšmingomis, buvo ramios. Buvo rengtasi sukelti dides demonstracijas, bet policija tai daryti uždraudė. Komunistai drauri iš visur susijęta daug užuojautos telegramų. Jų keletas

rali“ streiką, bet darbininkai jį šauksmo nepaklausė ir streikas neįvyko.

MINEJO 500 METINES MERGELĖS SUKAKTUVES.

Gegužės 12 d. Paryžiuje kilniai minėta garbingosios mergelės Joan of Arc 500 metines sukaktuves. Ši mergelė žinoma kaip didelė karžygė, kuri savo narsa išgelbėjo Franciją nuo anglų. Šimet nuo to įvykio sukako lygiai 50 metų. Minėtuvs praėjo labai kilniai. Paryžiuje turėta didelės parodos, kuriose dalyvavo apie 50,000 žmonių. Bažnyčiose laikyta specialės mišios, sakyta pamokslai, skambinta varpais. Veik visos šios šventosios mergelės stovyklės atkankyta su tam tikromis ceremonijomis.

RELIGINĖ KOVA INDIJOJ.

Indijoj dažnai įvyksta religinių kovų. Geg. 9 d. ten dar viena tų kovų įvyko. Iš Londono praneša, kad Mangalore, Malabar pakrasty vienam indijonui šalė musulmanų maldnamio išdrįsus groti kokią tai muzikaliu instrumentu, musulmanai jį užpuolė ir kilo riaušės, kuriose dalyvavo apie 6,000 žmonių. Riaušėse naudota peiliai ir kiti ginklai. Reikėjo policijai įsimaityti, kad riaušės nuraminus. Daugelis riaušinių skaudžiai nukentėjo.

DIDELE KOVA CHINIOJE.

Chinijoje vis tik dar ramybės nėra. Pastaruoju laiku kwangsi kariuomenė, kuri nacionalistų kariuomenę kovoja iš Wuchovo pasiekė Yangtze paupį ir tenai užpuolė keletą miestų Kantonu vakaruose. Nacionalistų valdžia siunčia daugiau į tą vietą kariuomenės. Eina didelės kovos.

PALEIDO ANGLIJOS PARLAMENTĄ.

Anglijoj kas penkeri metai renkama naujas parlamentas. Pastarasis parlamentas rinkta 1924 metais. Einant karaliaus proklamacija minimų metų parlamentas paliuosutas. Visi parlamento atstovai išvažinėjo į savo gyvenamas vietas ir dalyvaus rinkimų kampanijoje Nauji rinkimai įvyks gegužės 30 d.

SAULĖS APTEMIMAS.

Geg. 9 d. Filipinų salose buvo įvykęs visiškias saulės užtemimas. Aptomimas prasidėjo 2:07 ir baigėsi 4:40 val. popiet. Aptomimas buvo matomas didesnėje daly Indų vandenyno. Į Filipinų salas aptemimo temyti buvo atvykę daug mokslininkų ir Europos ir Amerikos. Jie traukė aptemimo paveikslus, iš kurių darys atinkamas apie saulę studijas.

VIENUOLĖ CONCEPCIJA ISSIŪSTA ATBUTI BAUSMĖ.

Vienuolė Concepcija, kuri kal-tinta suokalby užnuošime Meksikos prez. Obregono nuteista dvidešimčiai metų kalėjimo. Bausmė atbuti ji dabar išsiųsta į baudžiamąją koloniją Trijų Marijų salas, kurios randasi Ramiajame Vandenyne.

Praeitą penktadienį Didžio-sios Operos Salėje, Maskvoje, prasidėjo Sovietų Sąjungos metinis suvažiavimas. Šiame suvažiavime, sakoma, dalyvauja apie 1,200 atstovų. Komisarai savo raportuose papasakoję apie didelę pažangą, padarytą bėgy praeitų metų.

Iš Lietuvos

ILGA ŽIEMA LIETUVOJE.

Kaunas 23-IV-1929 m. Spaudžiant visa žiema didžiausiems 25-40 laipsnių šalčiams žmonės ėmė pranašauti, buk šimet visai nebebusių vasaros ir visą laiką busią labai šalta. Kaip dabar pasirodo tie žmonių pranašavimai jau beveik pildosi. Pavasaris jau baigiasi, praleidome kovo ir balandžio mėnesius, o iki šiol šiltesnio oro dar nesulaukiam, vis dar nesibaigia žiaurioji žiema. Pradžioje kovo mėnesio tebesilaikė 30 laipsnių šaltis, vėliau dienosis šildant saulei pradėjo atleisti ir tirpti sniegas, tačiau naktimis dar ir po šiai dienai kas nakt kietai pašala ir labai dažnai gausingai iškrinta sniegas. 19 ir 20 balandžio apie Šiaulius, Mažeikius ir kitur šiaurės-rytų Lietuvoje prie kelių laipsnių šalčio buvo privertę sniego stachai kaip viduržiemį, kad net buvo rogių kelias. Taip pat su pertraukomis gausingai snigo 25, 26 ir 27 balandžio. Nenumas ir Vilią pasiluosavo nuo ledo 14 balandžio (praėjusiam pavasary išnešė ledą 1 balandžio).

Praėjusios žiemos netikėtini šalčiai mūsų šaliai pridarė didžiausių nuostolių, nes negana to, kad sušalo kapčiuose ir sklepuose daugybė kalvių, sušalo nemažai naujagimių gyvulių, so duose sušalo vaismedžiai, butent: obelys, slyvos, vyšnios, kriaušės ir kiti medžiai daugumoje išdžius, o ypatingai jauni medeliai yra žuvę. Tai labai skaudus valstybei smugis.

Del tokio nuolatinio šalto oro Lietuvos žmonės, o ypač sodiečiai yra labai susirupinę, nes viena kad del praėjusių metų nederliaus ukininkai neturi gyvuliams pašaro, o antra kadangi jau du mėnesiai kaip dienos mis atleidia, o naktimis stipriai šala, kas labai kenkia žiemkenčiams, o ypač dobilams ir kviečiams.

Tėvynainis.

SUSIBANKRUTIJOS ŽURNALAS.

Kaunas. Pradėjusis eiti Kau-ne pabaigoje praėjusių metų juokų ir satyros spalvotai-paveiksluotas dvisavaitinis žurnalas „Vėpla“ jau susibankrutijo ir paliovė ejęs. Atgyvenusių savo trumpą amželį juokdarę „Vėpla“ iš leidėjų atpiko žurnalas „Naujo žodžio“ leidėjai ir dabar vietoje mirusios „Vėplos“ pradės leisti juokų žurnalą „Vapsvą“.

Tėvynainis.

SUĖMĖ PLEČKAITININKUS TERORISTUS.

Balandžio 21 d. kriminalinė policija ties Šiauliais sulaukė atvykusius per Latviją iš Vilniaus keturis plečkaitininkus teroristus. Plečkaitininkai važiavo lengvuuoju automobiliu ir buvo ginkluoti revolveriais ir granatomis. Suimti: Ruzgas Teofilus, Markelis Aleksas, Augaitis Vincas ir Gavėnas Petras.

KITI LAIKAI.

Kiburiai (Saločių valsč.). Šių metų nederlius atsiliepė ne tik į gyventojų gyvenimo išteklius, bet ir į budą. Nebėra to links-mumo ir gyvumo, kaip kitais metais. Ukinkinkai, pasidarelaus, uliodavo po kelias dienas. Dabar visiems riestai.

DARBININKAI BADAUJA.

Bloga ukininkų buklė, bet jie vis tik šiaip taip gaļa su galu dar sudursto. Visai kitokioj padėty randasi gritelninkai ir darbininkai. Daugelis jų badauja. Jei kuris ir susiranda darbo pas ukininką, tai tik už apverktiną atlyginimą. Ukinkinkais susirupinta, bet biednuomenė veik užmiršta. Ukinkinkai gi numoja ranka ir sako, kad bene darbininkams kokie rūpesniai yra. Girdi, jiems viena galva ant pečių ir gali ramiai sau švilpaut... Neretai pasitai-ko ir vagysčių. Vagiama dažniausia maisto produktai.

GEGUGĖS 15 D. JOKIŲ IŠKILMIŲ NEBUS.

Šimet gegužės 15 d. iškilmų nebus. Visos tą dieną turėjusios įvykti iškilmės nukeltos į rugpjūčio 15 d.

VILNIAUS VAIKŲ SKURDAS.

Nesenai gyventojų komisija tikrino Vilniaus miesto mokyklų mokinių sveikatą. Iš 11,059 vaikų masta: 1,359 utėlėmis apsėstų, 1,232 nešvarių, 274 sergančių niežais ir kitomis odos ligomis ir 244 sergančių vaikų ligomis. 80% vaikų blogai maitinami.

SUĖMIMAI ŠIAULIUOSE.

Šiauliuose kriminalė policija suėmė komunistų laikomą ir jau tris mėnesius besislapstantį komunistų veikėją Mindelį. Be to suėmė komunistų veikėjus J. Pakšį, Oną Pakštytę, Rimuką, A. Elikoną, S. Kaganą. Pas juos rasta daug komunistinės literatūros. Suimta Alter Krastin, kuri juos aprupindavo literatūra.

LIKVIDUOTA KONKĖ.

Likviduotas Kauno arklų tramvajus. Tai buvo sena liekana, kuri primindavo praeities laikus, kai Lietuvoj tebebuvo caras ir jo naagaika. Vakaru Europa konkė jau senai užmiršo. Pas mus dar bus kas ją primena. „Ruskiu“ vardas Lietuvoj tebeiminas.

INCIDENTAS VILNIUJE DEL VAIKO ŽYDŲ MACAMS.

„Žycie Ludu“ paduoda žinią apie naują antisemitiską incidentą Vilniuje. Prieš kelias dienas gatve pro „Dziennik Wilenski“ redakciją ėjo jaunas žydas, vesdamas už rankos mažą vaiką, kuris rėkė: „noriu pas mamą“. Vaiko verksmas ir semitiška jo globėjo išvaizda atkreipė praievių dėmesį, kurie iš karto pradėjo įtarinėti, kad vaikas tam tikru tikslu buvo pavogtas. Išgąsdintas tuo nelauktu dalyko pakrypimu, žydas su vaiku išbėgo į čia pat buvusius namus, bet praeiviai sekė jį ir ten ir pradėjo belstis į duris. Žydas tuomet per užpakalines duris išbėgo į gatvę ir pranešė policijai. Ši išaiškino, kad vaikas vienos krikščionės ponios buvo paliktas gerai pažįstamoj žydų šeimoj ir kuomet, incidentui kilus, ji atbėgo vaiką pasiimti, minia vis delto nenorėjo patikėti, kad yra motina ir garsiai šukavo: „Tur but ji pati pardavė žydams vaiką macams“. Visas tas charakteringas incidentas buvo likviduotas policijos.

S. L. A. Jaunuolių Konkursas

Nuo Sausio 1-mos dienos iki Birželio 1 dienos, 1929.

ENERGINGAI DARBUOJASI.

Kai spėjama, taip ir įvyko — Jaunuolių Konkurso dalyviai prieš pabaigą sujudo visomis išgalėmis padirbėti. Vieni organizatorių prisiumčia daugiau aplikacijų į Centrą, o kiti praneša, kad tikrai nuoširdžiai pasidarbuos per paskutinį konkurso mėnesį. Yra ir tokių kuopų veikėjų, kurie stvoja darban paskutiniu mėnesiu ir tikrina, kad turės geras pasekmes. Su-prantama, per mėnesį laiko pasidarbuos galima didoką dovaną laimėti, ne vienas SLA. veikėjas tai įrodys.

Pranė Sadulienė, 323 kp., Glendale, Pa., fin. sekr. praneša: „Musų SLA. 323 kp. savo susirinkime balandžio 28 d. nutarė priduoti į Jaunuolių Konkurso vardus savo organizatorių, kurios stvoja į konkursą. Tomis musų veikėjomis yra M. Delkienė ir S. Lukšienė, tai darbdžios ir energingos musų kuopos veikėjos. Nors gan pavėluotai ir musų kuopa stvoja į Jaunuolių Konkurso, bet vis tik manome geriau vėliau, negu niekad. Jau turime darbo pradžią gana gražią, o iki birželio 1 d. manome kelis kartus daugiau pasidarbuoti ir musų organizatorės gaus pusėtinas dovanas.“

SLA. 323 kuopos moterys-veikėjos nuo senai žinomos savo darbštumu ir gražių pasi-darbuomu Susivienijimo labui. Todėl netenka abejoti, kad šios kuopos veikėjos gražiai pasidarbuos ir Jaunuolių Konkurse ir parodys ką gali padaryti moterys-veikėjos vieno mėnesio laikotarpiu. Linkime geriausių pasekmių.

Vienas Chicagos organizatorių konkurso skyriaus vedėji rašo sekamai: „Perskaitę Jaunuolių Konkurso skyriuje paraginimą kuodaugiausia pasidarbuoti paskutiniu konkurso mėnesiu, nutariau tą paraginimą išpildyti sulig geriausių savo išgaliu. Ištikrųjų įdomu išmėginti kiek gali žmogus darbo atlikti organizatyviam fronte vienu mėnesiu, tikrai sąžiningai ir su visu atsidavimu dirbdamas. Well, aš išmėginsiu ir matysime kokius davinius turėsi-me. Mano vardo meldžiu neskelbti, nes kaip žinote Chicagoje yra ir daugiau konkurso dalyvaujančių organizatorių, tai aš norėčiau juos „subytyti“ ir jiems nežinant mano pasirinkimo bus galima lengviau tikslo pasiekti.“

Mums visi organizatoriai yra lygūs ir mes tik tam didesnį kreditą suteikiame, kuris daugiau naujų narių prirašo. Šitame atsitikime gerb. veikėjo prašymą išpildome — jo vardo nepaskelbiame, bet jo tikslą pranešame ir kitų Chicagos organizatorių žiniai. Šitai pasi-elgė, manome, padarę kaip tas priezodis sako: Ir vilkas sotus, ir ožka čielia.

„Maniau galėsiu geroką buri naujų narių prirašyti šio Jaunuolių Konkurso metu, bet apsirikau taip manydamas. Musų kolonijos lietuviai apsnudę tautiniai ir jaunimas beveik visai išstautėjęs. Tuo tarpu kiti kuopos veikėjai man darbuotis naujų narių gavime nieko ne-

pagelbsti“ — taip nusiskundžia vienas konkurssistas.

Kad kuopos veikėjai ir nariai savo organizatoriui niekuo nepagelbsti konkurse darbuotis, tai tas negerai. Kiekvieno S. L. A. nario pareiga pri kiekvienos progos pakalbinti savo draugus ir pažįstamus prisirašyti prie Susivienijimo. Juo labiau visų SLA. narių parei-ga skleisti Susivienijimo tiks-lus ir aiškinti žmonėms jų nau-dingumą kiekvienam Amerikos lietuviui. Tačiau nusiskundimas vietos lietuvių apsnudimu ir jaunimo išstautėjimu yra ne vietoje. Kuopa tik tam ir renka organizatorius, kad jie bū-dintų apsnudusius ir stengtųsi traukti jaunimą prie Susivienijimo, kad tuo būdu ištrauktus jį ir iš išstautėjimo bangų.

Vienas konkurssistas teirauja-si: „Man sakė vienas musų kuopos veikėjas, kad visi naujai prirašyti nariai iki gegužės mė-nesio pabaigos skaitysis konkur-so kreditui, nors jie ir butų priimti į kuopą birželio mėnesio susirinkime. Ar teisingas to-kiis pranešimas, malonėkite pa-aiškinti.“

Matyt šitas brblis konkurssistas neseka konkurso skyriaus, kad nežino net šito patvarkymo. Savu laiku buv-o pranešta konkurso skyriuje, kad visi nariai prirašyti gegužės mėnesį skai-tysis konkurso kreditui, nežiu-rint, kad jie bus perstatyti į kuopą birželio mėnesio susirin-kime. Jei tik aplikacijoje bus pažymėta, kad aplikantas ją iš-pildė gegužės mėnesį ir to už-teks. Taigi pranešimas teisin-gas, tik stengkitės kuodaugiau-siai naujų narių gauti. Su kre-ditais ir dovanomis atsiteisime kuopuikiais ir Centras jokių kvirėčių su organizatoriais nevarinės del konkurso kreditų. Svarbiausią yra tas, kad gaus kuodaugiausiai naujų narių.

„Kas reikia daryti, kuomet asmuo pareiškia noro važiuoti aplankyti Lietuvą su SLA. Ekskursija? Man kalbinant naujus narius prie Susivienijimo, jau keletas asmenų teiravosi kaip užsiregistruoti SLA. Ekskursi-jon“ — teiraujasi vienas geras konkurssistas.

Visų kuopų sekretoriams yra pasiustos registracijos blankos, kurias išpildo visi, kurie nori vykti Lietuvon su SLA. Ekskursija. Išpildytą blanką tuo-jaus reikia pasiųsti Centrai ir tuomet Centras pabaigis visą reikalą su busiančiu SLA. Ekskursijos dalyviu. Butų gerai, kad organizatoriai nešiotųsi ir SLA. Ekskursijai registracijos blankų ir tokiame atsitikime gal-ėtų jas tuojaus išpildyti ir pa-siųsti Centran.

Konkurssistai eidami per lie-tuvių namus naujų narių ieško-dami gerai padarys prisiminda-mi ir apie SLA. Ekskursiją. Vi-sų SLA. narių pareiga paremti Susivienijimo užmąnytą ekskur-siją Lietuvon, kad ji kuopui-kiausiai pavyktų, kad kuokait-lingiausia būtų. To reikalauja Susivienijimo prestižas ir pasi-tarnavimas musų draugams ir pažįstamiems, norintiems šią vasarą aplankyti Lietuvą. Kas keliaus su SLA. Ekskursija Lie-tuvon, tas nesigailės ir bus dė-kingas Susivienijimu ir jo ve-ikėjams už tokios puikios ekskursijos surengimą.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisyti sulgi savo nuožiu-ros. Netinkami spaudai smulkūs raš- tai — korespondencijos, eilės, prane- šimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklėlių jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

NAUJAS SKAN- LAS LIETUVOJE.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai praneša, kad gegužės 6 d. kėsintasi nužudyti Lietuvos premieras prof. Voldemaras. Dar nesuke- ti žmonės šovė iš revolverių į p. Voldemarą ir nuo kulku žuvo karininkas Gudinas, sužeistas karininkas Virbie- kas ir p. Voldemaro gim- naitis berniukas. Pats p. Voldemaras ir jo žmona iš- liko sveiki. Vėlesnės Ame- rikos spaudoj paskelbtos ži- nios praneš, kad p. Volde- maro gimnaitis nuo suže- dimo mirė.

Tai naujas ir gana nema- lonus skandalas Lietuvos laikinojoj sostinėj. Dar kartą kulturingasis pasaulis turi progos pažvelgti į Lie- tuvą kaip į kokių teroristų kraštą. Negali būti jokios abejonės, kad po šio pasike- sinimo ant p. Voldemaro gyvasties prasidės dar di- desni persekiojimai valdžiai opozicijoje stovinčiųjų par- tijų, prasidės piktadarių ieškojimas, kratos, suėmi- mai, na, ir galų gale pasike- sintųjų baudimas mirtimi, jei jie bus sučiupti. Yadi- nasi, šitas naujas skandalas Lietuvoje jau net žmonių nužudymu ir sužeidimu pra- sidėjo, o kuo baigsis, tai sunku pasakyti.

Nei vienas pilno proto žmogus negali užgirti kėsi- nimosi ant žmonių gyvas- ties, nežiurint kokiais sume- timais tas būtų daroma. Kaip mirties bausmė, taip ir žmonių žudymu paremtas kerštavimas yra visais žvilg- sniais smerktini aktai. To- kio kruvino teroro priemo- nėmis jokių blogybių gyve- nime pataisyti niekas dar ne- įstengė ir neįstengs. Kiek- vienas pasikėsinimas atimti žmogui jokiomis pasaulio brangenybėmis neatperka- mą gyvybę yra griežtai smerktinas žygis ir niekas tam pritarti negali.

Tačiau akivaizdus tokių apsiereikšimų Lietuvos gyve- nime ar ne laikas būtų ir Lietuvos valdonams padary- ti reikiamas išvadas? Juk pasikėsinimų nužudyti Lie- tuvos premieras ar prezi- dentus net tokiu demonstra- tyviu būdu, kaip šis atsiti- kimas, Lietuvoje dar nebuvo nuo pat susikurimo Lietu- vos valstybės. Tiesa, savu laiku buvo kėsintasi nužy- dyti p. Galvanaskas už mėginimą įpiršti Lietuvai Hymanso projektą. Tačiau tas pasikėsinimas buvo pa- darytas tokiu būdu, kad greičiau galima paskaityti tikrų naktinių piktadarių žygių, arba tik pabaugini- mo motyvais paremtu. Tuo tarpu pasikėsinimas ant p. Voldemaro gyvasties yra aiškiai paremtas politiniais motyvais.

Kol Lietuvą valdė Seimas

ir demokratiniais pamatais sudaryta vyriausybė, tol ir panašus teroro žygiai Lie- tuvai buvo svetimi. Lietu- va nežinojo ir jokių sukili- mų, kurie reikėtų malšinti žmonių šaudymais, kalėji- mais ir priespaudomis. Už- tenka Lietuvai diktatorius režimo! Jau laikas ir labai laikas gražinti teisėtą ir de- mokratiniais pamatais pa- remtą valstybės santvarką. Lietuva permažas kraštas ir perdidelių priešų apsupty, kad be rimtų pavojų ir pa- čiai Lietuvos nepriklauso- mybei galėtų eksperimentu- toti diktatorius priemonės kraštui valdyti. Lietuvos saugumas ir šviesi ateitis re- miasi ne priespauda pasi- laikanti diktatura, bet de- mokratiniais pamatais pa- remta valstybės santvarka, kuri tik viena gali pritraukti visą tautą prie vieningo darbo Lietuvos šviesesnei ateičiai ir jos saugumui už- tikrinti. Tik vieninga tau- ta galės atsilaikyti prieš vi- sus pavojus grumojančius. Lietuvai, tik suvienytomis visos tautos jėgomis bus ga- lima atvaduoti ir amžinoji Lietuvos sostinė Vilnius. Diktatorius priemonėmis pa- laikoma valstybėje santvar- ka tik kiršto tautos jėgas, o ne vienija jas. Išmintin- gai padarys Lietuvos valdo- nai, jei neatidėliojant eis prie atsteigimo teisėtos ir de- mokratinės santvarkos Lietuvos valstybėje. To rei- kalauja Lietuvos garbė ir valstybės saugumas.

ŠERNO PAMINK- LO FONDAS.

Jau bus arti šeši metai kaip mirė didis Amerikos lietuvių švietėjas, rašytojas Juozas Adomaitis-Sernas. Velionis savo darbais Ame- rikos lietuvių kultūriniam gyvenime užsitarnavo amži- nos atminties ir visų Ameri- kos lietuvių pagarbos ir pa- dėkos už savo literatinius darbus.

Tiesa, Amerikos lietuvių visuomenių darbų priešaky- stovintieji veikėjai tuojaus po velionio Šerno mirties paskelbė obalsį, kad reikia tinkamai pagerbti mirusis švietėjas, reikia jam pasta- tyti tinkamas paminklas, kad ir busiančios kartos ga- imti prisiminti Šerną ir jo šviesius kultūrinius darbus tinkamai pagerbtų. Tačiau jau baigiasi šeši metai, o velioniui Šernui paminklas dar nepastatytas. Netik pa- minklas nepastatytas, bet štai tik gegužės 4 d. velionio lavonas buvo perkeltas į jam vienam skirtą kapą Chicago Lietuvių Tautinė- sės kapynėse. Dėka Šerno Fondo Komiteto pasidarbavimui ir Tautiškų Kapynių lotij savininkams už paau- kojimą tinkamo žemės gaba- lėlio kapynėse, jau bent ve- lionio lavonas perkeltas į pastovią amžino atsilio vie- tą. Vadinasi, velionio Šer- no didžiųjų darbų pagerbimui darbas jau gerai įpusėjęs ir belieka tik kuogreičiausiai jį užbaigti.

Reikia taipgi pažymėti, kad šito darbo prieky stovi sąžiningi ir patikimi visu- menės veikėjai, kurie suda- ro Šerno Fondo Komitetą. Šis komitetas savo gražio- mis pastangomis intensyviai varo darbą pirmyn ir nėra abejonės, kad jis tą darbą sėkmingai pabaigs. Tinka- mo velioniui Šernui pa-

minklo pastatymas atseis- kelis tukstančius dolerių. Iki šiol berods dar nei pu- sės reikalingos sumos pini- gų nėra surinkta, nors au- kos tam svarbiam ir buti- nam tikslui pamaži plaukia. Todel paskubėjimas šitą privalingą Amerikos lietu- vių visuomenęj darbą baig- ti priguli nuo visos mūsų visuomenės.

Visgi reikia pastebėti, kad pastatyme velioniui Šernui paminklo Amerikos lietuvių visuomenėje mato- si tulas niekuo nepateisina- mas pasyvumas. Gal trupu- tį kalta ir mūsų spauda, kad nesistengė ir nesisten- gia šito butino reikalo už- teiktinai svarbia prasme A- merikos lietuvių visuomenęj perstatyti. Tokiu Amerikos lietuvių apsilėidimu lyg ir parodoma, kad kultūriniai ir tautiniai darbų pasišventu- sieji veikėjai nesistengiami tinkamai įvertinti ir pa- gerbti. Todel būtų labai gražu, kad visi Amerikos lietuvių veikėjai pasisteng- tų pasidaruoti surinkimui reikiamos sumos pinigų pa- statymui velioniui Šernui paminklo galimai arčiausia- je ateity. Kiekvieno išsi- galinčio Amerikos lietuvių pareiža bent penkis dolerius tam reikalui paaukoti. Ypa- tingai visį tie turėtų bent šituo būdu atsilyginti veli- oniui Šernui, kurio raštai juos užvedė ant šviesaus kultūrinio kelio, atidarė jiems mokslo pamatais pa- remtos apšvietos duris.

Butų taipgi pravartu, kad Šerno Fondo Komite- tas paskelbtų spaudoje vi- suomenės žinia smulkme- nišką apyskaitą, pažymint kiek aukų jau surinkta ir kiek dar reikia surinkti su- lig numatomos tam darbu užbaigti sąmatos. Tuomet visuomenė žinotų kiek dar reikia aukų parinkti ir uo- liau imtųsi tą darbą galuti- nai baigti. Butų labai gra- žus dalykas, kad sekamais metais laike S.L.A. Seimo Chicagoje būtų galima ofi- cialiai atidengti velioniui Šernui pastatytas pamink- las. Tai būtų tikrai reikš- mingas dalykas, nes tose iš- kilmėse galėtų dalyvauti šimtai Amerikos lietuvių veikėjų ir iš kitų kolonijų, kurie kitu laiku negalėtų tos pagarbos velioniui Šer- nui suteikti.

Reikia pasitikėti, kad energingas ir intensyviai dirbantis Šerno Fondo Ko- mitetas su pagalba visos A- merikos lietuvių visuomenės tą darbą prives prie galo augščiau pažymėtu laiku. Bus atliktas gražus ir svar- bus dar vienas Amerikos lietuvių visuomenės darbas, kuriuo tikrai galėsime pasi- didžiuoti ir pasigėrėti. Pa- sistengkime kuogreičiausiai tą darbą baigti.

MILIONIERIUS KALĖJIME.

Jungtinių Valstijų gyve- nime yra susidaręs priežo- dis: „Miliono dolerių kalė- jiman nepasodinsi“. Ir ne- veltui šitas priežodis susi- daręs, nes ištikrųjų milio- nieriai kalėjiman patenka tik labai retais atsitikimais. Jie išsigali pasisamdyti ge- riausius advokatus ir tie iš- suka juos iš teisybės nagų, išteisina kad ir gana sun- kius prasikaltimus papil- džiusius milionierius. Ta- čiau multi-milione-

riaus Harry F. Sinclair nuo kalėjimo neišgelbėjo nei jo milionai, nei geriausi advo- katai. Jis mat perkoli nu- ėjo, paniekindamas Jung. Valstijų Senato komisijos autoritetą, kuomet atsisakė stoti prieš jį ir pasiaiškinti del garsojo Teapot Dome aliejaus šmugelio, kuriame jis buvo išvėlęs. Pereitos savaitės pradžioje Sinclair pateko kalėjiman Vašingto- ne, kad atbuti jam paskirtą trijų mėnesių pabauda. Bet milionas dolerių ir kalėjime kitaip jaučiasi, ne- gu paprasti piliečiai. Tuo- jaus jam suteiktas vaisti- ninko darbas ir jis patapo kalėjimo gydytojo pagelbi- ninku. Taipgi kalėjimo vir- šininkas Wilsonas išleido parėdymą, kad jokie visu- menės atstovai ir laikraščių reporteriai negali lankytis į kalėjimą, iki pasibaigs Sin- clairo bausmės terminas. Šitokiu kalėjimo viršininko patvarkymu net didžioji spauda stebisi ir klausia: kuriuo tikslu tas padaroma? Nenuostabu, kad daromi speliojimai, jog Sinclair ir kalėjime gyvens milionieriš- kai ir bus kitaip užlaikomas, negu visi kiti kaliniai.

Teisėtumas ir teismų au- toritetas nustoja tikrosios savo prasmės, kuomet Ame- rikos valdininkai milione- riams suteikia speciale pri- vilegijas net ir kalėjiman patekusiems už kriminalius prasižengimus. Visuomenės opiniją, kad miliono dolerių negalima pasodinti kalėji- man, pakeistų tik pasielgi- mas su Sinclair taip, kaip elgiamaši su visais kitais minimo kalėjimo kaliniais ir kad tą faktą galėtų patik- rinti visuomenės atstovai ir laikraščių korespondentai. Tokiu savo parėdymu kalė- jimo viršininkas Wilsonas patvirtino visuomenės nusis- tatyra, kad milionierius yra privileijuotas asmuo visame Amerikos gyvenime net kalėjimu baigiant.

Ivairios Pastabos

LIETUVOS IR RUSIJOS CENZORIAI.

„Keleivis“ praneša, kad pas- taromis dienomis paštas atve- žė į „Keleivio“ ofisą maišą vi- sokių laikraščių, kurie buvo siunčiami Lietuvon, bet Lietu- vos cenzorių sugrąžinti atgal. „Kel.“ rašo: „Antra, cenzura grąžina ne vien tik „Keleivį“, bet ir kitus laikraščius. Pavyzdžiui, tam pačiam maiše yra sugrąžintas ir „Tėvynės“ 8-tas numeris, kur apie Lietuvos valdžią nėra nei vieno žodžio.

Tame pat maiše yra 14 ir 15 numeriai katalikiško „Dar- bininko“ ir 31, 32, 33, 36, 37 ir 38 numeriai „Draugo“.

Yra sugrąžinti ir keli žydų laikraščiai, kurie buvo adresu- ti į Panevėžį Uriaus Kaenle- benogeniui, kuris neseniai važi- nėjosi po Ameriką su paskaito- mis reklamodamas Lietuvos vardą.

Yra net sugrąžinti 74-tas ir 76-tas „Christian Science Moni- tor“ numeriai, kurie buvo adre- suoti Amerikos Konsului Kau- ne. Pagalios yra sugrąžintas kal- po „priešvalstybinis“ spausdinsy ir „parankiausias budas mokin- tis angliską kalbą“, kurį sutaisė ir išleido 19 metų atgal M. Pal- tanavičia...“

Akyvaizdžios šitokių faktų „Keleivis“ labai teisingą išvadą padaro, kad Lietuvos cenzuroj sėdi net tiki neatsakomingi žmonės, kurie grąžina atgal

Ši skyrių veda DR. S. BIEŽIS, 2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill. ŽMONIŲ SVEIKATA Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

VAIKŲ DANTŲ PRIZIUREJIMAS.

Kaip dažnai girdime motiną sakant: „Kam prižiūrėti vaikų pirmus dantis, jeigu už poros metų turės eiles gražių, naujų dantų?“ Klaidingas ir pavojingas nusistatymas, ir todėl galima tokias motinas kaltinti už savo vaikų nesveikatą. Kuomet vaikai nekuriomis ligomis apserga, jos nežino, kad tai yra priežastimi supuvusių arba blogų dantų.

Jeigu pirmieji dantys pušta, tai juos reikia ištraukti, bet jei atydos į tai nekreipta, arba jeigu dantyse randasi skyelės ir vaikams sunku maistą sukramtyti, žandkauliai negali tinkamai augti ir burnos gali visai būti iškraipytos. Kramtymas pastiprina žandų raumenis ir daugiau kraujo teka pastiprinti žandkaulius ir dantis. Kuomet apie dantis randasi mažai kraujo — jie negali būti drutais, nes kraujas dantims priduoja kalkių. Neuzteiktinai kraujo susilpnina antruosius dantis, kurie formuojasi po pirmųjų.

Pirmas nuolatinis kruminis dantis išdygsta po šešių metų. Šitas dantis užima vietą laikini kruminių dantų. Daugelis tėvų mano, kad tas dantis priguli prie pirmųjų dantų ir per neprižiurėjimą jis pušta kaip puvo pirmieji dantys.

Jeigu pirmas kruminis dantis žūsta, antrieji dantys nereguliariškai auga, nes augant jie užima, arba palieka, pirmo nuolatinio danties vietą. Burnoje randasi daugiau vietos maistui apsisotiti ir tas maistas burnoje pušta ir labai sunku švariai užlaikyti dantis. Blogas kvapas ir gi paeina nuo supuvusių dantų.

Žandas gali truputį įpulti nuo blogų dantų, veidas gali būti iškraipytas, įvairios nosies, gerk- lės ir ausų ligos užpuola vaiką ir prisieina labai

nukentėti del keno nors neapsižiurėjimo. Tin- kamas prižiurėjimas laikinų dantų išvengs daug kentėjimo ir didelių išlaidų vėliaus. Jeigu vai- kai tinkamai pamokintį prižiūrėti pirmus dantis, kuomet sulaukia nuolatinius dantis jau pripratę atsargiai juos prižiūrėti.

Nuo trijų metų amžiaus reikia vaikus vesti pas dantistą kas šeši mėnesiai. Dantistas per- žiūrės dantis, juos apvalys ir kur reikia, pri- pildys skyteles. P pinigai tam tikslui praleisti yra puikus apsaugojimas ir vaikai patys pri- pras įvertinti savo sveikatą. Pamokink vaikus valyti dantis prieš einant gulti ir po kiekvienam valgiui. Dantis reikia valyti vartojant šepetuką nuo viršaus, nuo dantų smegenų žemyn, o ne skersai.

Krapštukas Dantims Krapštyti.

Seniaus žmonės buvo pripratę dantis kra- štyti su tam tinkamais krapštukais (toothpicks). Nors nebuvo mandagu dantis viešai krapštuku krapštyti — žmonės juos vartodavo. Šiomis die- nomis net ir tie krapštukai išėjo iš mados. Kur butinai reikia vartoti krapštuką, reikia viena ranka paimti krapštuką ir bandyti pasilikusį dan- tyste maistą paliusuoti, o su kita ranka reikia apdengti burną. Nemandagu paimti krapštuką ir jį kramtyti arba taip sau burnoje laikyti. Šeimyninkėms nereikia dėti krapštukus ant sta- lo; jeigu asmuo reikalauja, gali paprašyti.

Šiomis dienomis vartojama ir dentistų pa- tariama vartoti tam tikslui specialiai pagamin- tas, palaidas šilkas, vadinamas „dental silk floss“. Kuomet reikia jį vartoti, galima po ke- lis colius ant syk vartoti, dantys visuomet bus švariai užlaikyti.

FLIS.

laikraščius ir knygas visai jų neskaite. Kuomet grąžinama lengvai užspaudžiama antspau- da pažymėjus „Retour — Non admit“ net Amerikos konsuliui siunčiamus angliskus laikraš- čius, tai ką jau ir bekalbėti apie Amerikos lietuvių laikraš- čius, nežiurint ar juose yra kas apie Lietuvos valdonus rašoma, ar ne.

Bet cenzoriai visur vienodi, kur tik jiems pavesta brutaline jėga paremta valstybės sant- varką saugoti nuo kritikos žo- džio. Šiomis dienomis ir Rusi- jos cenzoriai sugrąžino iš Vla- divostokos „Tėvynės“ 7 num. į Vladivostoką „Tėvynė“ siunčia- ma apšvietos draugijai „Ark- las“. Rusijos cenzoriai yra gal kiek atviresni, nes raudonu pai- šeliu pažymėtas „Tėvynės“ edi- torialas apie braškančią Ispani- jos diktaturą ir ant viršelio ranka užrašyta: „Retour New York“, o užspautoj antspau- doj francų kalba pažymima, kad sugrąžinimas daromas pasi- remiant administracijos pare- dymais spaudai kontroliuoti. Nors tame editoriale kalbama tik apie Ispanijos diktaturą ir nei puse žodžio neprisimenama apie Rusiją, nei jokios kitos valstybės diktaturą, tačiau Ru- sijos cenzoriui tas editorialas pasirodė bausis. Mat pasmer- kiama visokios diktatorius ir vi- somis diktatorius pranašauja- ma vienodas galas, todėl Rusi- jos komunistų diktatorius sau- gotojas ir išsigando tokio pa- reiškimo. Vadinasi, Rusijos cenzoriai grąžina tokius laik- raščius, kurie smerkia Ispani- jos diktaturą. Diktaturų sau- gotojai visi yra vieni kitiems lygūs ir todėl vieni kitus gina.

O KUR IR KAM JŪS SIŪSITE AUKAS?

Brooklyno komunistų organas labai išsigando, kad SLA. Pildo- mosios Tarybos rezoliucijoje į- šiaurės Lietuvos želpimo rei- kalu primenama SLA. veikė- jams, kad SLA. kuopų paskir- tos ir kuopų susirinkimuose ar- ba SLA. narių surinktos aukos turėtų būti siunčiamos per S. L. A. Centrą. Komunistų or- ganas sušukęs: „Per kur ir kam jie siųs SLA. narių aukas“, da- ro sekamus begėdiškus prie- kaištus:

„Mes raginame visus SLA. narius ir nenarius darbo žmo- nes neduoti nė cento į fašisti- nių komitetų fondus. Mes ra- giname kiekvieną SLA. narį ir nenarį darbininką aukoti per Komitetą Šelpimui Lietuvos Ba- duolių, kuris visas aukas siųs į siunčiamus angliskus laikraš- čius, tai ką jau ir bekalbėti apie Amerikos lietuvių laikraš- čius, nežiurint ar juose yra kas apie Lietuvos valdonus rašoma, ar ne.“

„i Lietuvą pasiųsta“. Nuo tokių begėdžių, kurie kitus šmeiždami ir nepamatuotai nie- kindami savo patarnavimą per- ša ir net vengia aiškiai pasisa- kyti kam siųs aukas, visuome- tės turėtų apsisaugoti. Kiek- vienas bešalis žmogus pasakys, kad tukstantį kartų daugiau ga- lima pasitikėti aukas siunčiant per SLA. Centrą, negu per ko- munistų bedugninius fondus, ku- riu apyskaitos vien miglotais pareiškimais pridengtos.

„i Lietuvą pasiųsta“. Nuo tokių begėdžių, kurie kitus šmeiždami ir nepamatuotai nie- kindami savo patarnavimą per- ša ir net vengia aiškiai pasisa- kyti kam siųs aukas, visuome- tės turėtų apsisaugoti. Kiek- vienas bešalis žmogus pasakys, kad tukstantį kartų daugiau ga- lima pasitikėti aukas siunčiant per SLA. Centrą, negu per ko- munistų bedugninius fondus, ku- riu apyskaitos vien miglotais pareiškimais pridengtos.

„i Lietuvą pasiųsta“. Nuo tokių begėdžių, kurie kitus šmeiždami ir nepamatuotai nie- kindami savo patarnavimą per- ša ir net vengia aiškiai pasisa- kyti kam siųs aukas, visuome- tės turėtų apsisaugoti. Kiek- vienas bešalis žmogus pasakys, kad tukstantį kartų daugiau ga- lima pasitikėti aukas siunčiant per SLA. Centrą, negu per ko- munistų bedugninius fondus, ku- riu apyskaitos vien miglotais pareiškimais pridengtos.

KAIP KOMUNISTAI ŠVAISTO VISUOMENĖS SUDETAS AUKAS.

Komunistų organai labai bud- riai seka SLA. apyskaitas ir nei vienos paskelbtos apyskaitos nepraleidžia be „darbinin- kiškų komentarų“. Štai sun- kokai susižeidė SLA. Centro Organizatorius p. A. Žukas ir delto negalėjo atsilankyti su prakalba į Terre Haute, Ind. Brooklyno komunistų organas del šito nelaimingo įvykio su- šunka: „Kaip jie švaisto SLA. pinigus.“

Kadangi komunistų organai taip budriai daboja SLA. pini- gus ir net nebutų dalykų apie „SLA. pinigų švaistymus“ pri- rašo, tai mes laikome savo pa- reiškimą pasitarnauti ir komunis- tams ir parodyti visuomenę kaip jie švaisto visuomenės su- dėtas aukas. Štai Brooklyno komunistų or- gane telpa komunistų kontro- liuojamo Priešfašistinio Susi-

GRAŽUS „SANDAROS“ NUMERIS.

Lietuvių spaudos atgavimo 25 metų sukaktuvių paminėji- mui „Sandaros“ No. 18 išėjo dvigubai didesnis — net 16 pus- lapių ir pilnas įdomių rašinių apie lietuvių spaudos sunkią ko- vą už savo laisvę. Verta kiek- vienam Amerikos lietuviui šis įdomus „Sandaros“ numeris įsi- gylti ir perskaityti.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVENIJIMO

LIETUVIŲ AMERIKOJE JAUNOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinė šventa ugnis toji,
Kur traukia darbe ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinai stoji,
O dirbk, idant neit ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

Jaunuolių Konkursas

Jaunuolių Konkursas dar tebeina. Baigsis birželio pabaigoje. Dar turime gražaus laiko. Dar turime išstius pusantrą mėnesio darbuotei jaunuosius lietuvius prę Susivienijimo prirašyti. Dar turime progų parodyti savo organizatyvius gabumus.

Yra jaunuolių, kurie šiame konkurse labai gražiai save užsirekomenduoja. Jie jau turi pusėtiną skaičių naujų narių. Kai kuriems pavyko net kuopeles suorganizuoti. Kai kurie dirba tu tikslu, kad užsidirbus Lietuvon kelionę su S. L. A. didžiuole ekskursija.

Garbė tiems jaunuoliams! Yra jaunuolių, kurie mums rašinėja ir jau pradeda bėduoti, kad konkurso laikas baigiasi; esą, nėra progos dovaną laimėti. Tie jaunuoliai bereikalingai nusimena. Pusantrą mėnesio — tai dar daug laiko. Tame laike dar didelis darbus nuveikti galima. Galima dar naujų narių gauti. Galima dar pirmas dovanas laimėti. Visa ko reikia, tai darbu. Su darbu viskas atsiekama.

Jaunuoliai, dar turite pusantrą mėnesio. Neleiskite jo veltui. Dirbkite. Jusų darbo vaisiai bus tinkamai apvainikuoti.

NAŠLAITĖS DAINA. (Liaudies Daina)

Aš našlaitėlė varge auginta,
Raibų gaidelių kasryt budinta,
Neprašiau pienu skausaus veidelio,
Nelaisčiau vynu rutų darželio.

Sesutės pienu prausia bureles,
Sesutės laisto vynu darželius,
Aš veidą prašiu galiom raselėm,
Ruteles laistau su ašarėlėm.

Sesutės sėdi margos' staklėlės',
Sesutės audžia plonas drobeles,
Man našlaitėliai ganyt jauteliai,
Neprisiausti plonų drobelių.

Sesutės ryši šilkų skrelėm,
Aukso kaspynais pina kaseles,
Man niekas nepirks šilko skarelėm,
Man niekas nepirks aukso kaspynų.

Aš geltonosiom savo kaselėm
Pynsiu dabinsiu du vaikėklus:
Rutų vainikas — tai prie darbelio,
O lelijėm — j jaunimėl...

Lengva sesutėm žemėje buti:
Sesutės turi tikrą motutė...

SLA. JAUNOLIŲ DARBUOTE

WORCESTER, MASS.

SLA. 318 kp. jaunuolių koncertas buvė gegužės 5 d. Šiam koncertui vadovavo p-lė J. Mitrikaitė, kuri daug darbo padėjo kol jaunuolių prie koncerto prirėgė. Apie p-lę J. Mitrikaitę reikia pasakyti, kad ji yra energinga ir gabi bei visą gerbiama muzikos mokytoja. Nors ji daug laiko pašvenčia jaunuolis bemokindama, bet tuo pačiu tarpu vis dar lanko Bostono Muzikos Konservatoriją. Musų Julė, tai Naujosios Anglijos skambioji vėlažgūtė-dainininkė.

Koncerto vakarą atidarė SLA. 318 kp. pirm. P. Juozanas, trumpoj prakalbei paaiškina mus parengimo tikslą. Po to C. Simukauskis gražiai pasakė svečiams pasveikinimo eilutes. Po to sulosta komedija „Ponia Pipsė ir Panelė Tipsė“. Gražiai vaidino šie jaunuoliai: Pipsės rolė O. Simukauskaitė, Tipsės — Z. Mozuraitė, Tarnaitės — Zinkutė, Viešbučio Savininkės — Gerulaitė. Jaunuolių savo roles išpildė kaip tikrieji artistai. Eilutes padėklavau J. Lendraitis, dialogą „Afficieras ir Kareivis“ atliko J. Grigaitukas ir J. Šimukauskaitė. Publikai jų veikimas labai patiko ir galima tikėtis, kad jie išaugs gerais artistais. Plano solo skambino O. Ciriūtė. Trijo „Močiute Mano“ sudainavo Žvirblis, Tomosutis ir Žicutė. „Mes Keturi“ lošė J. Grigaitis, Babraitis, Bekušis ir J. Šimukauskaitė. Buvo tai labai juokinga komedija. Publikai patiko. Tie patys keturi jaunuoliai sudainavo „O! Varge, Varge“ ir apie dabartines merginų madas, kuri daina publikai begaliniai patiko. Dvylikos mergaičių grupė pasako šoki „Norui Miego, Saldaus Miego“; pianu skambino pati mokytoja J. Mitrikaitė. Gimnastikas rodė Karlionitės ir Galinaitės. Po to visas Jaunuolių Choras sudainavo aštuonis dainas. Eilutes apie grybus pasakė Juozanas. Vėl Jaunuolių Choras sudainavo keturias dainėles. Tuo vakarą ir baigėsi.

Už šios kuopos sutvėrimą garbė priklauso A. Muraskui ir J. Levuliiui, SLA. 192 kuopos organizatoriams. Jiedu visomis savo jėgomis dirbo, idant čia suorganizuos jaunuolių kuopą ir tas jų tris dabus jau apsinivikavo gražiomis pasekmėmis. Tikiu, kad šie du jaunuoliai organizatoriai ir ateity dirbs ir kuopa išaugs į vieną didžiausių organizacijų musų apylinkėse.

Suorganizavus jaunuolių kuopą ir jai sekanties, atsirado tuščios garbės troškėj, kurie šiuos nuopelnus nori sau prisiskaičiuoti. To dėl musų organizatoriai dalinai įsižeidė. Bet aš patariu musų organizatoriams j tai nekreipti dėmes, nes mes žinome, kas šiame darbe daugiausia dirbo ir kam ta garbė priklauso. Jūs, gerbiamieji, dirbkite savo užsibrėžtą darbą, o jūsų nuopelnus mes tikrai įvertiname ir įvertinsime. J. Maslauskas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Atsakymas j Šmeižtą. Malonu skaityti „Jaunimo Keluose“ gražius straipsnelius bei aprašymus apie mus jaunuolių darbuote, bet nemalonu skaityti tokie šmeižtai, kaip kad tilpo „Jaunimo Keliu“ No. 18. Po minima korespondencija pasirašo S. Naudžius, kuris pastaruoju laiku pradėjo kalbėti kuriuos musų kuopas; narius neapkeiti ir kur tik galėdamas spaudoje apšmeižti.

Minimoje korespondencijoje p. S. Naudžius primeta man kalbę, buk as, kaipo SLA. 60 kp. organizatorius, dėjuo pastangas, kad jaunuolių susirinkimai būtų anglų kalboje laikomi. Toje korespondencijoje yra ir kitų nenusekėmu ir tas rašinys išrodo niekuo kitu, kaip neįteisingu įvykių iškraipymu.

P-as S. Naudžius rašo, kad aprašomame susirinkime narių buvo 50 ir 5 svetimtaučiai. Aš tai griežtai užginčiu, nes susirinkime buvo vien tik lietuviai. Toliau p. S. Naudžius sa-

ko: „Idant anglų kalba susirinkimus laikius, sumanė ir pats už tai agitavo F. Žukaitis“. Šiam p. S. Naudžius taip gi klysta arba sužinioti pameluoją. Buvo sekamai. Jaunuolių susirinkime, laiky me balandžio 3 dieną jaunuolis F. Navickas prašė, kad susirinkimai būtų laikomi anglų kalboje, nes laikant susirinkimus lietuvių kalboje, yra didelių nepatogumų dėl nemokėjimo teisingai lietuviškai kalbėti bei išreikšti. Aš sakiau, kad šiame susirinkime šito reikalo nesvarstysime, bet atviru būdu suaukimi specialį susirinkimą, kuriame visi nariai galės nutarti taip, kaip jiems patinka. Balandžio 17 d. įvyko jaunuolių susirinkimas, kuriame dalyvavo virš 50 jaunuolių su S. Naudžium. Buvo skaitytas protokolais, komisijų raportai, o pagaliau prieita ir prie reikalo kokia kalba susirinkimus laikyti. Iškilus šį reikalą, tuoju užsiregistravo balsus S. Naudžius, T. Aleksynas ir A. Kautskas ir pradėjo duot mums pamokslus: jeigu anglų kalba laikysite susirinkimus, tai mes jus neremsime, jus išgamos ir dar kitokiais „gražiais“ žodeliais mus vaišino. Ir tu kalbų tiek buvo, kad jaunuoliams net nebuvo progos kalbėti; ilgus prakalbas sakė vien suaugę nariai. Žinoma, aš turėjau progos išsitar, pareikšdamas, kad kaip jaunuoliai nori, lai taip ir daro, o jų norą parodyd balsavimas. Jei po to Centras mus užgins anglų kalba susirinkimus laikyti, darysime taip, kaip Centras pagelaudžia. Sakiau taip gi, kad nutarę susirinkimus anglų kalba laikyti, didelio prisirinkimo nepadarysime; priešingai — bus didesnis parankumas kaip veikime, taip ir musų kuopos augimui ir tt.

Po smarkių diskusijų, leista balsavimui. Didžiama balsų nutariama susirinkimus laikyti anglų kalba. Tuomet T. Aleksynas prieina prie sekretorės p-lės N. Marciulaitės ir sako, kad jei jie taip daro, tai tu reizinok iš savo vietos. Sekretorė Aleksyno paklausė ir reizinavo. Jos rezolucija priimta ir ton vieton išringta p-lė M. Delovūtė.

Tai gi reikalas nutiko taip, kaip čia pasakytą, o ne kaip p. S. Naudžius man visą bėdą suverčia. Pažymėti reikia, kad nariai, kurie visuo metu skelbėsi dideliais veikėjais mus persiurkščiai pavaišino, gerokai pakoliodami — išgamos ir kitokiais išvadindami. Norint gražus ir harmoningo veikimo senieji nariai turėtų kiek mandagiau su jaunuoliais elgties. Šitoki koliojimai ir laikraščiuose šmeižimai jaunuoliams atima daug energijos. Jų reikėtų vengti. Feliksas Žukaitis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Atsišaukimas j SLA. Jaunimo Kuopas. Mes, SLA. 60 kuopos jaunuoliai, turime garbės pranešti, kad jau turim suorganizavę besbolės jautk ir jau smarkokai lošiam. Jei kurie artimųjų kolonijų SLA. jaunuolių jautkai norėtų musų jėgas išbandyti, prašom mums pranešti, o paskui galėsime susitari ar pas jus atvažiuoti ar jus pas mus atvažiuosite ir galėsime persimti. Turime pareikšti, kad mus nugalėti turėsite nemažai sunkaus darbo, nes aš kalbėjau su musų jautko menadžeriu ir jis sakė, kad vargiai kas mus galėtų nuveikti. Aš manau, kad Chicago jaunuoliams ypatingai galėtų but šilta ir karšta su musų jautko lošiant.

Del platesnio pasitarimo malonėkite rašyti sekamu antrašu: J. Daukša, 1520 Hamilton Ave., Grand Rapids, Mich.

CHICAGO, ILL.

Pracitį sekmedienį, geg. 5 d., Gage Park'e SLA. 260 kp. besbolės jautkas Marquette Maroons turėjo pirmą šiam sezonė besbolo žaisim. Žaidė su Bell's A. C. ir savo priešininkus taip išvajojo, kad marooniečiams atateko 26 į bėgimai, o priešininkai negavo nė vieno.

Stipriausio šios žaismės ramėčiu buvo tai sveidikas Antanas Schnukas (Kairiarankis). Ačiu jo apskurimui ir vikrimui musų žaidikams pavyko užstatyti barazai ant visų žaismės lauko kampų. Visoje žaismės eigoje, kuri tęsėsi penkis iningus, Schnukas išmūšė lauk net 12 priešininkų, kurių septynis pirmuos išmūšė pačiliu. Pirmutiniu šios žaismės karžygiu pasirodė musų mažasis Nick Altrok. Alex Stang, musų smarkus bėdas mušikas ir gabus gaudytojas (catcher) antrame ininge padarė pirmąjį „home run“, ant beisų esant kitiems trims musų žaidikams. Musų SLA. 260 kp. prez. Gribas buvo skyres dovaną tam, kuris pirmas šį sezoną padarys „home run“. Ši dovana, suprantama, atateko Stang'ui. Po vieną „home run“ padarė Schnukas, Brown ir C. Rusgis.

Mes esame pasirinkę keletą naujų žaidikų, kuriais užpildome tas vietas, kurias tušiomis paliko musų apleidę žaidikai. Stang, Brown ir Macas išrodo bus musų ateities žvaigždėmis. Mes taip gi labai įkainuojame patarnavimą tu vaikiniu, kurie mus apledo ir jau žaidžia su kitiems jautkais. Kapitonas Pronckitis, Bruce, Campbell, Pinaitis, Getchas ir Jurgil jau žaidžia kitose jankuose. Sudiev, vaikinečiai! Bet žiūdies sako: „Žaidikai gali ateiti, žaidikai gali išeiti, bet Maroonai gali gyvavo, taip ir gyvuos.“

Pirm pradžiant šį besbolės sezoną, SLA. 260 kp. prez. Gribas nuskyrė Antaną Schnuką musų jautku vadovuvi šį visą sezoną. Išrodo, kad visi vaikinai yra pasirėžę veikti pagal Schnuko vadovybės. Puiku!

Žaismės Pasekmės:

Marquette Maroons.

	AB	R	H	E
1. Stang C	3	5	3	0
2. Rusgis 1B	4	2	2	0
3. Rayce SS	5	3	2	0
4. Brown LF	5	3	4	0
5. Rozmin 2B	4	3	2	0
6. Schnukas P	5	2	4	0
7. Trandell 3B	2	3	1	0
8. Macas CF	2	2	1	0
9. E. Simonas RW	1	3	0	0

Bell's A. C.

	AB	R	H	E
1. Stanley CF	3	0	0	0
2. John 3B	2	0	0	1
3. Stack 2B	1	0	0	0
4. Frank 1B	2	0	0	0
5. Waver LF	2	0	0	0
6. Pete RF	2	0	0	0
7. Casey C	1	0	0	0
8. Sparky SS	2	0	2	0
9. Hank P	1	0	0	0
Iningai:	1	2	3	4
Bell's A. C.	0	0	0	0
Marquette Maroons	16	4	1	4

Maroons gauna 26 įbėgimus, Bell's A. C. — nieko. A. Pečiukaitis-Royce.

Gyvybės Pradžios Klausimas ir Pasauliožiūra

(V. G.—no skaityto referato, L. T. J. S.—gos „Jaunoji Lietuva“ susirinkime 1928 m. rugpjūčio mėn. 12 d., santrauka).

(Tąsa)

Metalas natrius negyvas, bet jei jį įmesime į vandenį, jis juda. Toliau jei paimsime chloroformo lašą, tai negyvas daiktas, ir įleisim į vandenį, paskiau prikišime į jį gabalėlį stiklo, tai lašas nuo stiklo šalinsis, jei įspausim stiklą į lašo vidurį, lašas stiklą iš savęs pašalins, išmes, bet jei prikišime prie lašo šelako krislelį, lašas net pasistiepdamas stengsis jį pagauti, pagavęs įtrauks krislelį savo vidun. Visai panašiai maitinasi gyvas sutvėrimas ameba. Kaip gyvoje gamtoje daiktai maitinasi, keičia medžiagą, nepakeisdami savo formos, taip negyvoje gamtoje panašią rolę atlieka liepsna.

Kristalai, kaip gyvi daiktai gali augti, didėti ir senti. Driežui nukirsta uodega atauga, atauga ir kristalui nukirstas kampas (regeneracija) arba išsilygina, išgyja įbrėžtas šonas (restituacija). Iš pusiau perplauto šlako išauga du nauji šliekai, iš pusiau perplauto kristalo išauga du nauji kristalai. Kristalui augimas panašus gyvulių augimui. Jie didėja ne iš paviršiaus, kaip sniego gniūzulas, risdamasis pakalnėn, bet iš vidaus, naują prisidėjusiomis molekuloms įsiterpiant tarp esamų. Vadinasi, ir kristalai auga ne opozicijos, bet intususepcijos būdu. Tad tokio skirtumo tarp gyvų ir negyvų daiktų, kokį mes paprastai suprantame, visai nėra. Atskirti gyvus nuo negyvų daiktų dažnai labai sunku.

IV.

Chemijos mokslas mus moko, kad nėra gyvuose daiktuose tokių elementų, kokių nebūtų negyvuose. Svarbiausi protoplazmos elementai anglis (C), azotas (N), deguonis (O) ir vandenilis (H). Be jų protoplazmoje yra dar kartais geležies (Fe), sieros (S), fosforo (P), natrio (Na), kalio (K), kalcio (Ca) ir chloro (Cl). Šie visi elementai yra ir negyvoje gamtoje, tik tai jie gyvoje gamtoje yra labai painiai susijungę ir sudaro tokius junginius (baltymai, hidratai, riebalai), kurių negyvoje gamtoje nėra.

Toki junginiai iš senovės buvo vadinamai organiniai junginiai. Dar neseniai mokslininkų, vadinamų vitalizmu šalininkais, buvo tvirtinama, kad organinės medžiagos galinčios pasidaryti tik gyvame organizme, kad joms pasidaryti nepakanka paprastų fizikos ir chemijos dėsnų. Jiems pasidaryti reikalinga paslaptinga jėga iš senovės vadinama „vis vitalis“ — „gyvybės jėga“. Bet 1828 m. Wohleris pirmas pagamino laboratorijoje iš neorganinės medžiagos organinį junginį ureą. Berthelot'as pagamino iš glicerino ir organinių ruskčių, sintezės keliu, riebalus, todėl Hollmann'as ir kiti mokslininkai mano, kad ateity bus galima pagaminti laboratorijoje ir patys painiausiai organiniai junginiai baltymai. Baltymų, kurių yra kiekvieno gyvo daikto kune, kiekvienoje gyvoje celėje, sudėtinės dalys yra amino rūkštys. Fišeriu jau pavyko laboratorijoje pagaminti junginius iš įvairių amino rūkščių, yra pavykę jam sujungti tu amino rūkščių kelias ar net keliolika į vieną junginį. Šitoki junginiai vadinasi polypeptidai, kurie visai panašūs natūraliems baltymų junginiams-peptonams. Todėl jau baltymų sudėtis pradėta tirti, bet daug painesnė už baltymų sudėtį jų struktura. Ištyrus baltymų sudėtį, jų struktūrą, baltymų santikį gyvoje medžiagoje su kitais cheminiais junginiais, bus nesunku pagaminti laboratorijoje ir pati gyvoji medžiaga.

V.

Del gyvybės egzistencijos yra dvi priešingos pažiūros: mechanizmas ir vitalizmas. Iš to, kad laboratorijoje fizikos ir chemijos priemonėmis galima pagaminti reiškinį, panašų gyvybės reiškiniams, dauguma mokslininkų mano, kad gyvame organizme veikia ne kitokie, kaip tik fizikos ir chemijos dėsniai, kad gyvybės reiškiniams užtenka tų pačių fizikinių ir cheminių daiktų, kurios veikia visoje gamtoje, kad gyvuose daiktuose medžiagos ir energijos keitimas sekta tais pačiais dėsniais, kurie yra visoje gamtoje. Tokia pažiūra j vienodumą veiksmų visoje gamtoje, j vienodumą reiškinį ir jų priežasčių, tiek gyvuose, tiek negyvuose daiktuose, vadinasi mechanistinė arba monistinė.

Kiti mokslininkai tvirtina, kad gyvybei reikšti nepakanka paprastų fizikos ir chemijos dėsnų, kad gyvame organizme veikiančios dar kažin kokios ypatingos jėgos, griežtai skirtingos nuo tų jėgų, kurias matome veikiant negyvoje gamtoje. Tai vitalistinė pažiūra.

Mechanizmas ypačiai sustiprėjo, kai pavyko padaryti dirbtinį partenogenezę, kai pavyko dirbtiniu būdu pastumėti plėtotis kiaušinis, kaip jis plėtojasi, budamas vyriškos sėklos apvaisintas. Mokslininkams Hertvig, Loeb, Bataillon, Delage ir kitiems pavyko savo bandymais įrodyti, kad snaudančioji kiaušiny gyvybė galima pažadinti įvairiomis fizikos ir chemijos priemonėmis: šildant, šepetuku judinant, adata badant, kaip ku-

rių druskų skiediniu apipylus ir panašiai. Iš šių bandymų išvesta hipotezė, kad ir natūraliame apveisime, kiaušinį stumia plėtotis fermentai, esamieji sėklos branduoly. Tą patvirtino ir Hertvigų bandymai su radijus spinduliais pagamintomis sėklomis, kurios pajėgia pastumti kiaušinį plėtotis.

VI.

Ypatingai paskutiniu laiku biologijos mokslas padarė didelę pažangą. Pasteris išvedė tiesą, kad gyvas daiktas gali atsirasti tik iš gyvo: „omne vivum e vivo“. Virchovas pasakė, kad kiekviena celė pasidaro tik iš celės: „omnis cellula e cellula“. Tą ir įrodė. Vadinasi, gyvas daiktas atsiranda tik iš gyvo. Bet šį kur gi atsirado pirmoji gyvybė, pirmas žmogus? Šį klausimą, kiek platėliau ir panagrinesime.

Pirmiausiaj gyvybės pradžios klausimą pradėjo risti graikų filosofai. Bene pirmas iš jų Aleksandras (610—547 m. pr. Krist.). Jis manė, kad gyvybės atsiradimo priežastis buvo saulė. Saulė padarius žemės rugimą, rugstant atsiradę pusliukų, kurios padarius medžiagą, panašią kiaušinio baltymui. Tai ir buvęs gyvas padaras. Jis pusliukėse augo, mito nakties raso, vėliau prasikėlė ir davė pradžią visoms gyvybėms, iš jų ir žmogui.

Vėliau žemė sukietėjo ir prarado gyvybę gaminamąsias jėgas. Empidoklis (490—430 m. prieš Kristų) rašė, kad pirmiausiai atsirado augalai, paskui gyvuliai, o pagaliau ir žmogus. Jis mokė, kad gyvybė tik vieną kartą atsirado. Aristotelis (384—322 m. prieš Kristų) mokė, kad iš dumblių ir puvančios medžiagos gali atsirasti varlės, unguriai, šliekai ir tt. Toks savaimingas gyvybės atsiradimas iš negyvos medžiagos vadinasi generatio ekvivoka, generatio spontanea. Ši Aristotelio pažiūra išsilaikė per visą viduramjį. Van Helmontas (1577—1644) tvirtino galįs iš purvirų marškinių ir kvietinių mulčių padaryti pelę. Ypač buvo manoma, kad kirmėlės atsiranda iš puvančios medžiagos. Bet Redi (1626—1694 m.) įrodė, kad atsirandančios mėsosje kirmėlės yra musų lervos. Jeigu nebus prileista prie mėsos musų, nebus ir tokių kirmėlaičių. Harvey (1578—1657 m.) mokė, kad viskas, kas gyva išsipletoja iš kiaušinio — „omne vivum ex ovo“; jo nuomone „generatio ekvivoka“ esanti klaidinga.

Spontaninės generacijos šalininkų padaugėjo, kada 1675 m. Levenhukas pro savo paties patobulintą mikroskopą, žiurėdamas j vandenį su puvančiu šienu, pamatė mažus gyvius, kuriuos pavadino infuzorijomis. Infuzorijos atsiranda ir užkūmstame butely su puvančiu skjstimu. Tas daugiamis mokslininkų buvo vaizdžiu įrodymu, kad gyvybė savaime atsiranda. Taigi tarpe mokslininkų ir kilo ginčas, kokių būdu atsiranda infuzorijos. Tas tęsėsi virš 100 metų. Apie XVIII amž. vidurį kunigas Needhamas stengėsi tai išrūti eksperimentiškai. Jis butelį vandens su mėsos gabaliukais atėmė j karštus pelenus. Vandeniui atvėsus atsiradavo daugybė infuzorijų. Jis manė, kad vandeniui verdant visi kiaušeliai žudavę ir vėliau infuzorijos atsiradavusios spontaninės generacijos būdu. Bet kitas kunigas, griežtai priešingas Needhamui, įrodinėjo 1765 m., kad ir nevirintame vandeny gyvybė pati neatsiranda, o tik iš oro patenka kiaušiai. Bet spontaninės generacijos šalininkai jo nuomonę tuo atremdinėjo, kad girdi virintame vandeny yra nepatogios sąlygos atsirasti gyvybei. Čia charakteringa tas, kad abu šie kunigai stengėsi įrodyti, kad jų visai priešingos hipotezės ir viena ir kita sutinka su krikščionių dogmomis.

Kada XIX amžiuje, pagelba mikroskopo, buvo atrasta bakterijos, tai del savaiminio gyvybės atsiradimo kilo dar daugiau ginčų. Ir tie ginčai atslugo tik tuomet, kaip 1862 m. Pasteris, remdamasis savo bandymais, pasakė, kad kiekvienas gyvas daiktas gali atsirasti tik iš kito tokio pat gyvo daikto — „omne vivum e vivo“. Jis savo bandymais įrodė, kad jeigu išvirinsime vandenį, jį verdantį supulsime j bonką ir staiga bonką akiai uždarysime, kad nepatektų j ją oro, tuomet jo'ia gyvybė pati neatsiras, iki nepateks kiaušelių iš oro. Bet kadangi Pasteris neįrodė, kad ir kitokiais sąlygomis gyvybė negali savaime atsirasti, tai spontaninės generacijos šalininkų dar yra ir šiandien. Ir toki žymūs mokslininkai, kaip Virchovas, Hertvigas ir kiti spontaninės generacijos neneigia. Juk jeigu Kanto-Laplaso teorija yra teisinga, tai musų žemė kadaise turėjo buti ugninis kamuolys, kur negalėjo išsilaikyti jokia gyvybė, jokia gyva protoplazma. Tik žemės paviršiu atvėsus galėjo atsirasti gyvybė. Tada kyla klausimas, iš kur gyvybė ant žemės atsirado? Iš kur atsirado toji pirmoji gyvybė? Del pirmosios gyvybės atsiradimo yra daug hipotezių iš kurių svarbesniausias paminėsime.

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

SLA. APSKRIČIŲ DARBUOTĖ

SLA. 6-to APSKRIČIO DELEGATAMS PRANESIMAS.

Šešto Apskričio delegatų suvažiavimas įvyks gegužės 19 d., Town of Lake kolonijoje, po antrašiu: 4523 So. Wood St. Pradžia 1 val. popiet.

Kuopų išrinktieji delegatai ir delegatės kviečiami šiame pavasariniame Apskričio suvažiavime skaitlingai dalyvauti. Visi gerai žinote, jog artinasi SLA Seimas. Tad mes prie to ir turime ruoštis. Chicagoiečiai visuomet atliko visus svarbius visuomeninius darbus, tai nėra abejonės, kad ir pamažėl eidami — tikrai įvyksime kas bus reikalinga.

Tokie delegatų suvažiavimai yra svarbūs, nes tai rinkiniai darbuotojai iš kiekvienos SLA kuopos. Čia mes bendrai pasitarime — apkalbame SLA reikalus ir, vėliau, juos vykdomo gyvenimam. Todel gerb. delegatai-tės visi bukime.

K. J. Semaška,
Šešto Apskr. Sekr.,
1834 Wabansia Ave.,
Chicago, Ill.

IŠ SLA. PENKTO APSKRIČIO. Rezoliucija Klausime Šelpimo Lietuvos Baduolių.

Kadangi Lietuvoje siaučia didelis badas ir labiausiai paliečia Lietuvos biednuomenę — darbininkus ir valstiečius — ir ta Lietuvos biednuomenę šaukiausi pagelbos iš svetur;

Kadangi SLA 5-tas Apskritys savo suvažiavime gavo pakvietimą nuo Didžiojo New Yorko Darbininkų Organizacijų Sąryšio Komiteto prisijūti atstovai į New York ir New Jersey apylinkės organizacijų konferenciją, kuri atsisub gegužės 19 d. 1929 m., Brooklyn, N. Y.;

5-to Apskričio suvažiavimas šitai nuodugnai apsvarstęs priėjo išvados, kad siuntimas atstovo kaip Apskričių nėra parankus tokiam dienoms klausime, kuomet Apskričio suvažiavimai įvyksta kas šeši mėnesiai;

Todel SLA 5-tas Apskritys suvažiavime, kuris įvyko balandžio 28 d. 1929 metais, Linden, N. J. ragina visas SLA kuopas 5-to Apskričio ribose šelpti visais galimais būdais Lietuvos ėdaujančią biednuomenę — siūsti atstovus į viršminėtą konferenciją ir šelpti finansiniai, renkant aukas pinigais ir drabužiais. Neduokime pražūti Lietuvos biednuomenę!

Pirm. P. Sakatauskas,
Sekr. J. Čerkauškas.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

BRIDGEVILLE, PA.

SLA. 90 Kp. Minės Spaudos Atgavimo Sukaktuves.

Šiais metais, gegužės 7 d., sukako 25 metai nuo atgavimo lietuvių spaudos, tai yra nuo to laiko, kada 1904—5 m. Rusijos revoliucija supurtė caro sostą ir caras buvo priverstas grąžinti lietuviams spaudą.

Tai yra didelės svarbos įvykis mūsų visame kultūriniam ir tautiniam judėjime, ir yra svarbu pažvelgti, kiek mes pažengę pirmyn per tuos 25 metus.

Šiam svarbiam kultūriniam jubilėjui pažymėti SLA 90-ta kuopa rengia iškilmingą bankietę gegužės 26 d., 7 val. vakare, gražiam Bonnett's Grill Room'e, 534 Washington Ave., Bridgeville, Pa.

Bankietas bus su gražiu, tam jubilėjui pritaikytu, program. Tai šiuo kviečiame tamstą dalyvauti šiame iškilmingame bankiete.

Tą pačią dieną bus SLA. 3-čio Apskričio suvažiavimas, kur suvažiavimas kuopų delegatai iš visų Pittsburgh'o apylinkių ir, suvažiavimui pasibaigus, jie dalyvaus šiame iškilmingame bankiete kaip garbės svečiai.

Kitais žodžiais sakant, gegužės 26 diena Bridgeville bus tikrai svarbi ir istorinė diena. Mes tikimės, kad ir tamsta neatsisakysite dalyvauti šiame gražiam bankiete. Įžanga tik \$1.50 ypatai. Malonėkite užsisakyti vieną išanksto pas sekretorių F. Madonį, 860 McLaughlin Rd., Bridgeville, Pa. Telefonas: Bridgeville 233-J, arba pas S. Bakaną, Mayview, Pa.

Vieta galima užsisakyti iki gegužės 18 d., ne vėliau.

Sirdingai kviečia SLA 90-tos kuopos rengimo komisija:

S. Bakanas,
F. Madonis,
A. Šimkus.

KENOSHA, WIS.

SLA. 212 Kp. Dailės Ratelio Koncertas Puikiai Pavyko. Balandžio 21 d. Šv. Petro parapijos svetainėje įvyko SLA. 212 kp. Dailės Ratelio koncertas. Šis rengimas dar kartą įrodė, kad kuoilgiaus Dailės Ratelis gyvuoja tuodaugiau progresuoja. Smagu yra patiem pasidžiaugti ir kitiems pranešti, jog rateliečiai neveltui tiek daug laiko ir darbo pašvenčia. Už tai ir žmonės Dailės Rateliui atjaučia.

Prieš 4 val. prisirinko pilna svetainė žmonių; buvo arti 400. Programas. Išaina D. R. Choras, susidedantis iš apie 50 narių. Sustoja vainiko formoj. Vyrai stovi užpakaly merginų, kiek augščiau. Užpildo visą estradą. Atrodo tikrai gyvasis bukietas, vedamas komp. J. Piatieski. Sudainuoja šias dainas: „Vilnius“, „Atsiveikimimas su Alpais“, „Medžiotojo Daina“, „Muzika, Muzika“; vyrų choras: „Keleivio Daina“, „Kada Sriauni Upė Teka“. Duetą (gitaras ir balalaika) išpildė p-lė A. Radavičiūtė ir jaunasis F. Piatieski. Merginų choras padainuoja: „Palik Sveiką“, „Čiučiu Liuliu“. Smuiko solo išpildė jaunas F. Piatieski. Solo sudainuoja p-nia N. Nester — rusišką dainą. Stygų kvartetą. Piano solo išpildė F. Piatieski. Pertrauka 10 m.

Antra programo dalis. Stygų duetas. Solo sudainuoja tenoras p. T. Bagdonas: „Naktis Svajonėmis Papuošta“ ir „Oi Varge, Varge“. Smuiko solo atlieka F. Piatieski. Solo dainuoja basas P. Juozas Macnorius: „Mergužele Brangi“, „Assleep on the Deep“. P-nia N. Nester solo: „Mather Dear“. Vyrų choras padainuoja: „Lietuvos Didi Dievai“. P-nia O. Jankienė, soprano, sudainuoja: „Lopšinė“, „Kaip Raiba Paukštutė“. D. R. Choras padainuoja: „Neapolitan Daina“, „Suktinis“, „Tupi Gaidys“, „Ginkim Salį Lietuvos“. Kai kurie programo pildytojai buvo išskauti po kelis kartus, bet neapėjau visų užsirašyti. Visi savo užduotis atliko gana gerai. Puikiai pasirodė P. J. Macnorius, taip pat ir visi kiti.

Svečių į programą atvyko iš visų apylinkės miestų; buvo iš Racino, Milwaukee, Waukegano, Chicago.

Finansinės pasekmės — Dailės Rateliui liks pelno virš \$500.00. Šio koncerto surengime pasidaravo p-nia O. Kasparienė, p-nia T. Paharskienė, p. J. Kasparas, u. A. J. Sidlauskas, p. J. Bitvinskis, p. J. Janauskis ir daug kitų. Daugiau šiai bet gi pasidaravo ponia Ona Kasparienė ir p. Jonas Kasparas. Visiems darbuotojams ir visai tai skaitlingai publika už atsilankymą ir parėmimą

nuo savęs tariu širdingą ačiū. „Naujienose“ No. 100 koks tai J. K—as aprašė koncertą ir išpeikia p. J. Macnorijų ir ponia O. Jankienę. Tai blogos vaizios žmogus. Jis bando įklasti musų gerb. žymius narius ir Dailės Ratelį. Tai ne kritika, bet bandymas supiudyti Dailės Ratelio narius. Tas žmogus atliko meškos „pasitarnavimą“ musų gražiame darbe. Gėda!

J. Kasputis,
D. R. Nut. Rašt.

SWEET VALLEY, PA.

Ukininkų Nauja SLA. Kuopa. Po didelio trynimosi ir rietenų 115 kuopoje paskutiniu laiku privertė kelis narius reikalauti, šauktis į Centrą daryti kokius žingsnius. Po kelių pasitarimų su Padolskiais su manėme sutverti čia ant vietos Ukininkų SLA. kuopą. Žodis stojosi kunu ir jau gyvena. Nors pradžia buvo sunki ir organizavimas tai jau ne mieste, kur galima iš stubos į stubą eiti ir vienu vakaru viską atlikti. Ukiuose yra kas kita. Čia ukis nuo ukio yra pusmylis, o kad lietuviai išsimetę tarpe amerikonų, tai dažnai reikėjo pravažinėti ištisas dienas kol surasta lietuviai.

Visi nepatogumai pergalėta. Surasta daugelis gerų tėvynainių, gerų lietuvių ir darbas darė vaisius. Turiu už garbę SLA. P. T. ir nariams pranešti, kad po sunkaus triuso rasta narių skaičius, kuris Centriui paveldina išduoti numerį ir čarterį pagal SLA. konstituciją. Prašyčiau vieno dalyko, tai kad nuo šio musų kuopos sutvėrimo SLA. 115 kuopos karščiuojanti nariai liautųsi musų darbą šmeičti, nes mes jums po akia nesimaisysime ir jūs galėsite sau ir be Nienuaus veikti. Bukite vyrai, nes jūs turite didelę dirvą Wilkes Barre, o man lieka ukiai, kurių jūs negalite pasiekti. Aš pasielgiau taip, kaip mano ir Padolskių šeimosny gėid—kad čia būtų kuopa ir kad būtų visi lygūs ir tiesoti SLA. nariai.

Išilgę Savo Žmonių. Pasileidus po ukius, radome lietuvių, kurie yra išsilgę savo tautiečių, savo kalbos ir draugijos. Po kelių dienų važinėjimo, radome lietuvių, kurie jau perseni į SLA. prigulėti ir jie gailisi, kad mes jų neatlankėme kol buvo dar nepervėlu. Žmonės gi, kurie gali į SLA. įstoti, yra užganėdinti, kad gaus ir lietuvišką laikraštį kas savaitę, bus nariais organizacijos, turės progą susieiti ir, aptarus SLA. reikalus, turės progos pasikalbėti ir apie savo bei ukijų reikalus.

Važinėdami visur radome prietarimą ir visi, kurie tik buvo tinkami, į SLA. įsirašė. Įsirašė visi jaunuoliai, tarpe kurių yra iš senovės garbingos atminties lietuvių patriarcho vardu lietuviatė mokytoja A. M. Lizdas. Rasta ukininkų, kurie prižadėjo prisirašyti, kiti džiaugiasi, kad čia jau yra kuopa, tai jie galės persikelti vien del tuo, kad neparanku mieste prigulėti, nes jie gyvena ukų. Rašant šiuos žodžius, turime kešturiolika narių; keturi yra vaikų skyrinuje, o dešimtis — didžiųjų.

Dabar lieka pasakyti, kad čia niekas gal negalės užmesti nei man, nei SLA. Centriui už sutvėrimą kuopos ukų, nors dalis yra senų narių.

Gavau iš miesto porą pranešimų, kad jie yra pasiriję pas mus prigulėti, jeigu juos tik priimsime. Jie nenori būti toje kuopoje, kur eina bereikalingi ginčiai, rietenos.

Mes ukininkai priimsime tik naujus iš miesto i narius po šio straipsnio pasirodymo organe. okis buvo noras pas susirinkusius gegužės mėn. susirinkime. Dalykas čia yra, kad išskyrus tuos, kurie gyvena ukuose, gali persikelti. Miesto seni

nariai ir tik del sau neaiškių priežasčių čia nebus priimti. Turime už garbę pranešti, kad SLA. Centras davė mums numerį 291. Didelės dėkos žodis reiškiamas P. Jurgeliutei už skubotą aplikacijų ir kitų dokumentų prisiuntimą.

291 Kp. Pirm. M. Padolskis,
Sekr. Jonas J. Nienius.

DETROIT, MICH.

SLA. 352 Kp. Susirinkimas. Aukos šiaurės Lietuvai. Nedėlioį, gegužės 5 d., Lietuvių Svetainėje įvyko SLA. 352 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriame be paprastųjų kuopos reikalų svarstyta ir padaryta keletas tarimų turinčių visuomeninei svarbos. Gana plačiai aptarijama šiaurės Lietuvos šelpimo klausimas. Nutarta paaugoti iš kuopos išdo \$10.00 ir p rinkta tam reikalui aukų susirinkime. Nariai aukojo sekančiais: Juozas Klemerauskas \$6.00; Juozas Dovidaitis \$1.50; J. Kirvelis, A. Strazdas, K. Juškievič, P. Sadula, J. Tareila, A. Gajauskas, P. Giedris, K. Mizara, A. Andriulienė, A. Kaceliuskas, F. Mikluskas, J. Valeika, P. Kugelis, Teofilė Overaitienė, V. Overaitis, F. Motuzas ir K. Staupas — po \$1.00; smulkių surinkta \$2.00. Viso suaukota \$26.00, kas kartu su kuopos auka sudaro \$36.00. Pinigus nutarta siūsti per SLA. Centrą.

Taip gi išrinkta komisija iš trijų narių ir nutarta, kad mišė komisija kreiptųsi prie Detroito Vaizbos Buto, kaip nepartinės organizacijos, kad imtųsi iniciatyvos suaukumim masinio mitingo šiaurės Lietuvos šelpimo reikalui; jei Vaizbos Butas atsisakytų tame reikale veikti, tai komisijos pareiga bus ieškoti kitokių būdų nelaimingųjų šelpimui. Komisija, kuri buvo išrinkta parinkti aukų Dėdės šerno paminklo pastatymui raportavo, kad savo darbą užbaigė; aukų surinkta ir pasiūsta \$78.35.

SLA. Centro Organizatoriaus Darbuotės Maršrutas

Žemiau skelbiamas SLA. Centro Organizatoriaus darbuotės maršrutas parodo kuriomis dienomis kuriose kolonijose p. A. Žukas lankysis. Visų žemiau išvardintų kolonijų veikėjai yra prašomi pagelbėti kuo tik galima SLA. Centro Organizatoriaus darbuotei, taipgi privalo reikalauti jo pagalbos ir jo darbuotei išanksto dirvą priręgti. Kur galima prašomi veikėjai surengti viešas prakalbas Susivienijimo agitacijai, kur prakalbų negalima surengti, ten suaukti SLA. veikėjų ir visų darbščiujų narių pasitarimo susirinkimus. Butų labai naudinga, jei kiekvienos kolonijos veikėjai pasistengtų suaukti jaunimo susirinkimus, kuriuose p. Žukas galėtų anglų kalba pakalbėti, jei būtų reikalo, o jei ne, tai lietuviškai su jaunimu pasikalbėjus, pasitarus būtų galima jaunimo kuopos arba jaunimo skryčiai prie gyvuojančių kuopų sutverti. Maršrutas yra sekamas:

Gegužės 19 d., 214 kp., St. Louis, Mo.
Gegužės 20 d., 159 kp., Collinsville, Ill.
Gegužės 21 d., 88 kp., East St. Louis, Ill.
Gegužės 22 d., 292 kp., Tilden, Ill.
Gegužės 23 d., 161 kp., Christopher, Ill.
Gegužės 24 d., 279 kp., Sesser, Ill.
Gegužės 25 d., 156 kp., Benton, Ill.
Gegužės 26 d., 180 kp., Buckner, Ill.
Gegužės 27 d., 308 ir 356 kps., Zeigler, Ill.
Gegužės 28 d., 188 kp., Royaltown, Ill.
—Gegužės 29 d., 181 kp., Herwin, Ill.
Gegužės 30 d., 103 kp., Johnston City, Ill.
Birželio 1 d., 16 kp., Harrisburg, Ill.
Birželio 3 d., 206 kp., Ledford, Ill.
Birželio 2 d., 191 ir 311 kps., West Frankfort, Ill.
Birželio 4 d., 46 kp., Terre Haute, Ind.

kalui paaugoti. Laiškas peršauktas, trumpai apsvarstytas ir visai atmetas, nieko badaujančioms žmonėms nepaaukujant. Išrodo labai keistai, nes buvo tokie laikai, kai kuopa aukojo Rusijos gyventojams nukentėjusiems nuo nederliaus. o dabar, kuomet atsišaukia savi žmonės, lietuviai, ir jų sunkiųjų padėti visai neatsižvelgiama. Jei taip darytų kokie „internacionalai“, tai ką jau ir bereiktų sakyti, bet kadangi taip elgiasi tikrieji lietuviai — reikia begaliniai nuostabauti.

Ad. Savickas.

HARRISBURG, ILL.

Kvietimas SLA. 16 Kp. Narių į Svarbų Susirinkimą. SLA. 16 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko balandžio 28 dieną. Narių į susirinkimą atėjo nedaug.

Šiame susirinkime lankėsi S. L. A. 12 Apskričio organizatoriai ir kvietė kuopą prisidėti prie minėto apskričio. Kuopa nutarė šį reikalą palikti sekančiam susirinkimui. Nutarė taipgi pakviesti visus narius į minimą susirinkimą atsilankyti, idant visi galėtų šitą svarbų reikalą — prisidėjimą prie Dvylikto Apskričio — tinkamai išspresti ir prie jo prisidėti.

Minimas susirinkimas bus gegužės 26 dieną, 2 val. popiet, tuo pačioj svetainėje. Visus narius kviečiame minime susirinkime dalyvauti. Čia bus pakalbėta mūsų organizacijos svarbų reikalai. Prie progos, atsiveskite ir naujų narių prie kuopos prisirašyti.

Antanas Geraltauskas,
SLA. 16 Kp. Sekr.

KEWANEE, ILL.

SLA. Centro Organizatoriaus Prabalbos.

SLA. 253 kp. rengė SLA. Centro organizatoriui p. A. Žukui prakalbas. Prakalbos įvyko balandžio 28 dieną ir pavyko neblogiausiam. P-as Žukas visiems patiko. Apie Susivienijimo reikalus jis gerai nusi-mano, todėl ir jo kalba apie mūsų organizaciją buvo labai žin-geidi. Visa, ką jis apie SLA. aiškino, kiekvienas suprato. Savo prakalboje p. Žukas kvietė visus lietuvius prie Susivienijimo rašyties, nes tai yra didžiulė ir turtingiausia lietuvių pakalpos ir apdraudus organizacija.

Dar reikia pasakyti, kad p. Žukas yra geras organizatorius ir kalbėtojas. Jis savo kalboje taip klausytojus įtikina, kad kiekvienas pasirijęs jo kalbos ilgiausiai klausyties. Besiklausydami jo kalbos žmonės tikrai

SLA. Kalendorius

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

CLEVELAND, OHIO, SLA. 362 kp. parengimas įvyks gegužės 19 d., Slavėnų Svetainėje, 15810 Holmes Ave. Bus suvaizdinta juokažaislė „Susiprato“. Po vaidinimų bus balius ir dovanų laimėjimas.

WASHINGTON, PA., SLA. 258 kp. balius bus gegužės 25 d., Milerio svetainėje, prie Woodlawn Ave. Bus gera muzika. Visi nariai privalo šiame baliuje buti.

THOMPSONVILLE, CONN., S. L. A. 113 kp. piknikas bus nedėlioje, gegužės 26 d., Brainerd Grove Parke, prie pat stoties, 172 busu važiuojant iš Hartford į Springfield. Pradžia 12 val. vidudieny.

CHICAGO, ILL., SLA. 176 kp. šaunus piknikas bus gegužės 26 d., J. Savicko naujam darže, prie Lietuvių Tautiškių Kapynių.

WORCESTER, MASS., SLA. 318 kp. piknikas bus gegužės 26 dieną, Beliausko uky, Oxford, Mass. Muzika griežs lietuviškas polkas; turėsime ir dainininkų. Jei tą dieną lytų ar būtų labai šalta, piknikas įvyks birželio 2 d.

MASPETH, L. I. N. Y., SLA. 250 kp. išvažiavimas į Forest Hills Parką įvyks nedėlioje, birželio 16 dieną.

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos musų organizacijos parengimus atsilankyti.

Beje, praeitame kuopos susirinkime prie musų kuopos prisirašė du jaunuoliai — vienas 15 metų amžiaus, kitas 10 m. Vadinasi, musų kuopa naujų narių dar vis gauna ir tie nariai, vis jauni, iš kurių ateity galima tikėties gerų musų organizacijos darbuotojų.

A. Šmigelskis.

NEKROLOGAS

TERRE HAUTE, IND.

A. a. Agota Mikolaitienė, SLA. 46 Kuopos Narė. Velionė Agota Mikolaitienė su šiuo pasauliu skyrėsi balandžio 24 dieną. Mirė netikėtai ir nelaimingai — nusizūdė. Velionė turėjo 34 m. amžiaus. Iš Lietuvos paėjo iš Vilkijos, Kauno rėd. Dideliame nuliudime velionė paliko savo vyrą Julij ir tris dukreles: Alena 13 m., Marė 8 m. ir Paulina 2 m. Taip gi paliko ir artimų giminių kaip čia, Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Jau ilgokas laikas velionė sirgo nervų liga, kas matomai ją ir privėdė prie sauzudystės. A. a. Agota Mikolaitienė palaidota balandžio 28 d. katalikų kapynėse, Brazil, Ind. Į kapus velionę palaidėjo gana skaitlingas burys lietuvių iš Terre Haute ir velionės kaimynai ukininkai.

Išėkis, Agota, ramiai. Tu savo vargus jau užbaigė.

Manau, kad daugeliui bus žingeidu žinoti, kaip velionė siekė prie užbaigimo savo gyvenimo. Balandžio 24 d. velionės vyrui parvažiavus iš Terre Haute, ji jį pasitiko, ir besikalbant su vyrui išspradži buvo rimta ir rami. Vėliau bet gi, vyrui pradėjus apie įvairius nuotikius kalbėti, ji paprašė, kad vyras jai nupirktų nuodų; esą, tuomet nereiks ir jai pačiai ir prie jos esantiems kankinties. Vyras, žinodamas, kad ji serga

SLA. Kalendorius

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

CLEVELAND, OHIO, SLA. 362 kp. parengimas įvyks gegužės 19 d., Slavėnų Svetainėje, 15810 Holmes Ave. Bus suvaizdinta juokažaislė „Susiprato“. Po vaidinimų bus balius ir dovanų laimėjimas.

WASHINGTON, PA., SLA. 258 kp. balius bus gegužės 25 d., Milerio svetainėje, prie Woodlawn Ave. Bus gera muzika. Visi nariai privalo šiame baliuje buti.

THOMPSONVILLE, CONN., S. L. A. 113 kp. piknikas bus nedėlioje, gegužės 26 d., Brainerd Grove Parke, prie pat stoties, 172 busu važiuojant iš Hartford į Springfield. Pradžia 12 val. vidudieny.

CHICAGO, ILL., SLA. 176 kp. šaunus piknikas bus gegužės 26 d., J. Savicko naujam darže, prie Lietuvių Tautiškių Kapynių.

WORCESTER, MASS., SLA. 318 kp. piknikas bus gegužės 26 dieną, Beliausko uky, Oxford, Mass. Muzika griežs lietuviškas polkas; turėsime ir dainininkų. Jei tą dieną lytų ar būtų labai šalta, piknikas įvyks birželio 2 d.

MASPETH, L. I. N. Y., SLA. 250 kp. išvažiavimas į Forest Hills Parką įvyks nedėlioje, birželio 16 dieną.

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos musų organizacijos parengimus atsilankyti.

Beje, praeitame kuopos susirinkime prie musų kuopos prisirašė du jaunuoliai — vienas 15 metų amžiaus, kitas 10 m. Vadinasi, musų kuopa naujų narių dar vis gauna ir tie nariai, vis jauni, iš kurių ateity galima tikėties gerų musų organizacijos darbuotojų.

A. Šmigelskis.

NEKROLOGAS

TERRE HAUTE, IND.

A. a. Agota Mikolaitienė, SLA. 46 Kuopos Narė. Velionė Agota Mikolaitienė su šiuo pasauliu skyrėsi balandžio 24 dieną. Mirė netikėtai ir nelaimingai — nusizūdė. Velionė turėjo 34 m. amžiaus. Iš Lietuvos paėjo iš Vilkijos, Kauno rėd. Dideliame nuliudime velionė paliko savo vyrą Julij ir tris dukreles: Alena 13 m., Marė 8 m. ir Paulina 2 m. Taip gi paliko ir artimų giminių kaip čia, Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Jau ilgokas laikas velionė sirgo nervų liga, kas matomai ją ir privėdė prie sauzudystės. A. a. Agota Mikolaitienė palaidota balandžio 28 d. katalikų kapynėse, Brazil, Ind. Į kapus velionę palaidėjo gana skaitlingas burys lietuvių iš Terre Haute ir velionės kaimynai ukininkai.

Išėkis, Agota, ramiai. Tu savo vargus jau užbaigė.

Manau, kad daugeliui bus žingeidu žinoti, kaip velionė siekė prie užbaigimo savo gyvenimo. Balandžio 24 d. velionės vyrui parvažiavus iš Terre Haute, ji jį pasitiko, ir besikalbant su vyrui išspradži buvo rimta ir rami. Vėliau bet gi, vyrui pradėjus apie įvairius nuotikius kalbėti, ji paprašė, kad vyras jai nupirktų nuodų; esą, tuomet nereiks ir jai pačiai ir prie jos esantiems kankinties. Vyras, žinodamas, kad ji serga

nervų liga, ją mandagiai subarė. Vyrui kiek pasiūlė, ji sukrito ant grindų. Tuomet vyras ją paguldė į lovą ir prašė jos ramiai pasilsėti. Susėdus vyrui su šeima pietauti, išgirdo jos šauksmą atnešti spiautuvą. Įlėjęs į kambarį, vyras rėžė kambary kaž kokį dvokimą. Čia vyras ją vėl kiek pabarė, bet, matoma, ji jau buvo koki tokiu gėrus, nes vyrui vos pasiūlė iš kambario, išgirdo bildesį. Įbėgęs į kambarį, rado savo žmoną su perpiuota gerkle. Pamatęs tokią sceną, vyras tuojau puolėsi šaukties gydytojo ir kaimynų pagelbos. Atvykęs gydytojas, kelias atvejais leido vaistų ir nuo to velionė buvo kiek atsigavusi. Gydytoji vos išėjęs pro duris, velionės akys pasidarė kaip stiklas. Atsuktas atgal gydytojas, pažūrėjęs į velionę, pareiškė, kad ji jau mirusi.

Apie pora metų atgal Mikolaičiai gyveno Terre Haute ir turėjo savo nuosavą namą. Pajutus, kad velionė serga nervų liga, sumanė namą apmainyti ant ukio (ką ir padarė), manydama, kad gyvenant ukį gal galės jos nervai atsigauti. Vienok tai negelbėjo — vietoj atsigavimo, visai suiro ir privedė velionę nelaimingai su šiuo pasauliu skirties.

Norintieji apie velionę daugiau informacijų prašomi kreipties šiuo adresu: J. Mikolaičis, Raute 2, Center Point, Ind.

V. P.—tis.

POLEMIKA IR KRITIKA

KADA BUS GALAS SMEIŽTAMS?

Jau kelintu kartu SLA. organo „Tėvynėje“ telpa mane šmeižianti rašiniai. Iš karto maniau visai į tuos šmeižtus nekreipti atydos, bet kuomet reikia dirbti toj pačioj organizacijoj atskomingas darbas, einant SLA. 7-to Apskričio organizatoriaus pareigas, tai tie šmeižtai gan daug atsiliepia link S. L. A. Kas liečia mane, tai Grybas ir kitį gali šmeižti kiek tik jie nori — man nei šilta nei šalta, bet kaip sakau, delei to organizacija turi gana daug nukentėti; ypatingai daug gali nukentėti dabar, kuomet eina vėjus musų apskritį už gavimą daugiau naujų narių — kaip suaugusiųjų taip ir jaunųjų.

Po ilgos savo malienišės p-as Grybas sako: „Žaidokas, kuris veikt metai laiko Wilkes Barre apylinkėje nieko nedirba, o vienok turi puikų automobilį, gražiai apsirengęs ir gyvena, kaip geras biznieriškas arba koks klebonas“. Matyt Senelis Grybas paseno ir jau nebežino nei ką jis kalba. Kiek laiko atgal tas pats Grybas ir toj pačioj „Tėvynėj“ rašė, kad Žaidokas gana daug dirba, bet dabar rašo, kad jau nieko nedirba ir „gyvena kaip klebonas“. Ką aš dirbu, tai nematau reikalo pasakoti Grybui — jis vistiek netikės, nes yra žmonių, kurie nei patys sau netiki.

Toliaus Grybas sušunka: „Kur jūs gaur ite tuos dolerius? Jūs darbininkai neišnaudojat“. Čia Grybas no. i man primetė, kad aš išnaudoj darbininkus mainierius šioj apylinkėj. Bet kur Grybo įrodymai? Tačiau, kam jam jie reikalingi — bile tik išdrožė nesamone nuo ausies ir viskas. Del informacijų turiu pasakyti, kad mane čia pastatė darbininkų organizacijos dirbti ir jos man už mano darbą atlygina. Tad ponas Grybas nesuk galvos bereikalingai.

Kuomet Senas Grybas man primeta „klebono ir biznieriškas“ gyvenimą, tai reikia ve kas pasakyti: jei Grybui rūpėtų darbininkų klasės reikalai, tai jis tokių nepamatotų straipsnių nerašytų ir „Tėvynę“ ir užsipuldinėjimų nedarytų. Tais savo šmeižtais jūs daugiaus pasitaraujate turčių klasei. Jūs aiš-

kiai remiat visus darbininkų mulkintojus ir išnaudotojus, griovikus unijų.

„Tėvynės“ No. 17 jau Antanas Grybas, ne be Senas Grybas, rašo apie 7-to Apskričio padarytus garsinimus del Wilkes Barri ir kartu nori pateisinti savo draugus, kad jie yra nieko nekalti. Jis sako: „Jei garsinimų padaryta tik 500, tai reikalui esant, kaltė reikia mest kaip tautininkams, taip ir patiems komunistams“. Kalbant Grybo lupomis išseina taip: du apskričio veikiančio komiteto nariai turi priversti 5 narius taip elgtis, kaip kad tu nori, o ne taip kaip yra didžiunos nutarta.

„Tėvynės“ No. 14 špaltą šmeižtų išpleškino ne Susivienijimo narys, Stasys Zubrickas, kuris mane ne tik visai šmeižia, bet ir įkrimuoja. Jis sako: „Bet kiek jis (M. Žaidokas) pagelbėjo mainieriams ar mainieriu unijai, tai to dar niekas neįmato, nors jau nemažai pinigų „gelbėjimui“ yra surinkęs“.

Delegatų Lėšos

Susivienijime turime vieną labai nepraktišką, neteisingą ir nedemokratišką taisyklę, kuri nusako kuopų teises siųsti delegatus seiman, o neparupina šaltinio jų lėšoms. Kelionės išlaidos, pragyvenimas seimo laike ir sugaištas laikas nepmokami. Kartais pačios kuopos kiek atlygina, kartais pats delegatas pakelia visas lėšas. Neretai prisieina rinkti delegatus tuos, kurie apsiima savo lėšomis vykti seiman. Šitokie žmonės nevisuomet yra gabūs, nuosirdūs. Nesusiradus liuosnorių, kuopa pati turi padengti lėšas. Gerai, jei seimas artimoj vietoj, tuomet kuopa išgali pasiųsti taisyklėmis leidžiamą delegatų skaitlių. Iš artimų kuopų, nors jose narių skaitlius nedidelis, gali jų suvažiuoti daugiau, negu iš tolimų kolonijų, kur narių yra kelis sykius daugiau. Arba jeigu kuopai pavyko prasisiekti, ji gali prisiųsti pilną delegatų kvotą, kita kuopa, nors ir skaitlinga, neretai neturi ižde net tiek, kad nors vieną delegatą pasiuntus. Kaip jau tenka girdėti, tuli partiniai politikieriai sudaro fondus pašalniais savo žmonių siuntimui seiman. Pasekos tokios, kad vienos kuopos jokios atstovybės neturi, kitos turi tik menką atstovybę, trečios perdaug atstovaujamos, ketvirtas atstovauja partiniai politikieriai.

Paibeliai nematę, jei seimas nebutų sprendžiančioji organizacijos įstaiga! Bet taip nėra. Seimas tvirtina valdybą, renka redaktorių ir komisijas, taisyra ar keičia konstituciją, išklauso ir išsprendžia skundus, daro įvairius tarimus. Vadinasi, pati augščiausioji institucija musų organizacijoj yra seimas. Jo tarimai ir sprendimai liečia įvairius visus narius. Reikiama, jeigu turėtų turėti lygią atstovybę visį narių.

Kas iš to, kada konstitucija šitą teisę jiems laiduoja, kuomet kuopų ižduose nėra gana pinigų reikiama delegatų skaitliaus pasiuntimui?

Juo šitas klausimas bus greičiau išrištas, tuo sveikiau bus organizacijai. Ir išrišti ji galiama tik vienu būdu: pati organizacija turi padengti seimų ir delegatų lėšas: turi apmokėti visų delegatų kelionės išlaidas ir po nustatytą dolerių sumą už dienos sugaištį. Jeigu dvimetiniai seimai yra perdažnūs, galima seimus turėti tik kas trys ar keturi metai. Jeigu nuo 30 narių vienas delegatas yra perdaug, gali būti nuo kas 50 ar 100 narių. Nėra reikalo, kad suvažiuotų seiman keli šimtai delegatų, nes seimas nėra cirklas, negi kermošius. Bet turi būti kaip galint daugiau lygi narių skaitliaus atstovybė.

Ar gali kas išgalvoti šlykštesnį man primetimą, kad buk aš renku pinigus iš mainierijų del savęs, kuomet niekur nerinkau jokių pinigų, kaip kad primeta Zubrickas? Zubrickas kaip ir Grybas drožia nuo ausies be jokių įrodymų. Bet kam jiems įrodymai reikalingi, bile tik apšmeižė ir tiek. Ir po tam džiaugiasi kaip geleželė radę: „ot kad išpyliau, tai išpyliau kalj bolševikui“. Jei aš pareikalau, kad Zubrickas įrodytume, kur ir kada aš rinkau iš mainierijų pinigus del savęs, ar turi įrodymus? Ir jeigu nesiliausis šmeižės, aišku, kad surasi budus priversti įrodyti ar atšaukti tuos nepamatotus šmeižtus.

Tiek turiu pasakyti tiems, kurie mane užpildinėja ir visokių primetimus man daro. Jei jau jums taip svarbi SLA. organizacija, tai pasirupinkit likti jos nariais ir vietoj visokių šmeižtų dirbkite del jos labo.

M. Žaidokas, SLA. 7-to Apskr. Org.

tyruose. Teikim kiek kas išgalim, bet tai padarykim tuojau, nes pagalba reikalinga šiandien. Aukokim kiekvienas ir pasistengkim, kad draugijos bei organizacijos taip pat aukotų pagal savo išgalės, nes jeigu mes negelbėsime, tai kitataučiai neateis badaujantiems į pagalbą.

Kur jau yra komitetai, jų butina pareiga skubiai parinkti aukų ir jas tuojau siųsti. O kur dar nėra, tai turėtų buti sutverti ir darbas varomas pirmin. Siunčiant pinigus, reikia išrašyti čekius ar money orderius: S. L. S. K. Dr. A. Zimontas ir siųsti sekretoriui, idant būtų galima įreikduoti į sekr. knygas, ir vėliaus galima būtų išduoti atskaitą.

Kaip greitai pinigai bus surinkti, taip greit persiųsti Centraliniam Komitetui Lietuvoje. Su gilia pagarba, Pirm. Stasys K. Grišius, Sekr. V. F. Andrusis. Masinis susirinkimas su muzikališku programu bus 17 d. gegužės, 1929 m., Chicagos Lietuvių Auditorijoje.

Del Prastos Sveikatos ir Menkėjančių Spėkų

Senyvi vyrai ir moterys, arba net ir jaunesni žmonės tankiai netenka spėkų ir energijos, pasidaro silpni, menkos sveikatos, delei ko nemažai kenčia. Nuga-Tone padaro tikrus stebuklus del tokių žmonių, nes jie turi brangintinus vaistus del pa-

dinimo spėkų, atgaivinimo nervų ir gaivingųjų organų ir pagerinimo abelnos sveikatos.

P-as Eugene Williams, Fayetteville, N. C., ėmė Nuga-Tone dabar štai ką sako: „Prieš imant Nuga-Tone aš buvau menkos sveikatos. Aš buvau silpnas ir nervuotas, turėjau sipnus inkstus ir prastas kepenis. Po ėmimo Nuga-Tone per 20 dienų aš pastebėjau pastebėtiną pagėrėjimą. Dabar aš esu stiprus ir sveikas. Mano inkstai daugiau nebevargina manęs ir aš jaučiuos 10 metų jaunesniu“. Tai yra dar vienas įrodymas ką Nuga-Tone atlieka ir kiekvienas silpnas, nervuotas, liguistas vyras ar moteris turėtų žinuos pastebėjimus vaistus išbandyti. Jūs galite pirkti Nuga-Tone kur tik vaistai yra pardavinėjami. Jeigu vertelga neturėtų jų stakė, paprašykite ji užsakyti del jus iš urmo i istinės.

„TARPININKAS“

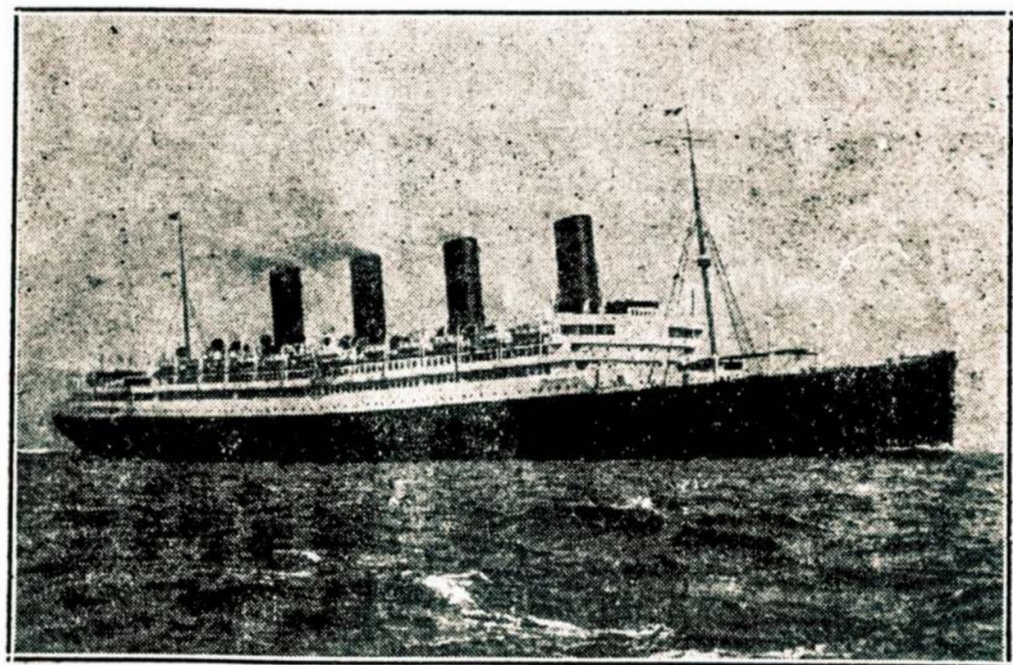
Vaizbos, Kulturos ir Dailės Mėnesinis Žurnalas, su spalvuotais paveikslais 40 puslapių, didelio formato. Prenumerata metams \$1.00. Vienas numeris 10 centų. Užsieny \$1.50, vienas num. 15c. „Tarpininkas“ duoda \$200.00 arba laivakortę į Lietuvą ir atgal dovanų. „Tarpininkas“ pagelbės jums apmokėti bilas. Išgykite „Tarpininką“ tuojau, tai sužinosite, kaip tą galima padaryti. Kreipkitės šiuo adresu:

„TARPININKAS“ 332 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE“

Pirmoji S.L.A. Ekskursija Lietuven

LIEPOS 8-tą DIENĄ, 1929 METŲ

Cunard Linijos Milžinu Laivu AQUITANIA

SLA. EKSKURSANTŲ DOMEI.

Susivienijimo Ekskursijos reikalai Lietuvoje jau sutvarkyti ir maršrutas galutinai nustatytas šioms:

Iš Klaipėdos ekskursija važiuos traukiniu į Kretingą. Važiuavimo 50 minučių.

Iš Kretingos autobusais į Palangą — 30 minučių.

Palangoje ekskursija praleis dvi dieni ir dvi nakti.

Iš Palangos važiuos į Kauną antros klasės traukiny.

Iš Kauno atlankys Panemunę, Birštoną ir kitas vietas, paskui ekskursantai bus paleisti dviem, ar keturiom savaitėms pasisvečiuoti Lietuvoje savo lėšomis.

Taipgi turime žinių iš Lietuvos, kad SLA. Ekskursija bus iškilmingai sutikta Klaipėdoje ir Kaune. Palangoje irgi ekskursantai turės tikrą amerikonišką „good time“ ir ypatingai puikiai jausis tuojau gavę progos išsimaudyti lietuviškoje Pabaltės juroje.

Be to, jau buvo paskelbta, kad visiems SLA. Ekskursijos dalyviams Lietuvos Generalis Konsulas New Yorke p. Žadeitkis suteiks kolektyvę vizą nemokamai, vadinasi, SLA. Ekskursijos dalyviai paluosuojami nuo mokesnio už Lietuvos valstybės visas.

Laiko jau nebedaug liko ir todėl reikėtų pasiskubint kiekvienam nieko nelaukiant įsiregistruoti į SLA. Ekskursiją, kurie tik mano su ja vykti aplankyti Lietuvą ir kitas įdomias Europos didmiesčių vietas. Norint SLA. Ekskursiją tinkamai sutvarkyti, reikia galimai

anksčiausiu laiku žinoti kiek bus keleivių, kad išanksto jau būtų galima užsakyti ekskursantams vietas Europos viešbučiuose, pasamdyti geriausius autobusai jų vežiojimui ir sutvarkyti visa ekskursijos eiga. Kiekvienas turi atminti, kad SLA. Ekskursija bus linksma ir jauki, nes jau dabar daromi prisirengimai, kad ekskursantai būtų tinkamai prižiurimi visu kelionės laiku, kad laive jie turėtų užtektinai linksmumo ir smagumo, kad jiems būtų parupinta priemonės tinkamiems žaislams ir tt.

Be to, reikia prisirengti kelionei su visais dokumentais ir kitais formalumais, kad atvykus į New Yorką jau nereikėtų bėgioti, nervuotis ir nesmagumų turėti, kaip patiems ekskursantams, taip ir Ekskursijos rengėjams. Jau gražus burelis šviesių Amerikos lietuvių įsiregistravę SLA. Ekskursijon, todėl neatidėliojant registruokite visai, kas tik manote šią vasarą aplankyti Lietuvą ir kelias savaites laiko tenai praleisti. Atminkite, kad SLA. Ekskursija pasieks Lietuvą kaip tik gražiausiu Lietuvos vasaros metu. Gražesnių ir malonesnių atostogų Amerikos lietuvių negali niekur turėti, kaip keliaujant su šia SLA. Ekskursija aplankyti Lietuvą ir kitas Europos įdomybes.

Su visais SLA. Ekskursijos reikalais kreipkitės į Centraj adresuodami:

SLA. EKSKURSJA, 307 W. 30-th Street, New York City.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TĖVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

- Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt. \$1.00
- Aprauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
- Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
- Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. .... 10c.
- Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
- Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai .... 20c.
- Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
- Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
- Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 .... 40c.
- Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102 ..... 35c.
- Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
- Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
- Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
- SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais 2.00
- Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

- Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... 1.25
  - Alenuė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveikluose ..... .25
  - Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50
  - Aras, Kvartetas ..... .40
  - Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl. .... .50
  - Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl. 3.00
  - Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40
  - Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258 ..... 1.00
  - Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274 ..... 12.00
  - Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl. .... .75
  - Lietuvos Žemlapis 1.00
  - Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl. \$2.25
  - Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400 .... 1.00
  - Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės moksli), pusl. 314 ..... 1.00
  - Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 1.00
  - Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų) 4.00
  - Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25
- Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:
- Birutės Arija ..... .30
  - Eglė (žalčių Karalienė) 10.00
  - Kankdės 1920 Metų 2.00
  - Lietuviškos Dainos 1.50
  - Pasaka (Dramatiška Daina) ..... .80
  - Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas ..... .75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA 307 W. 30-th Street NEW YORK, N. Y.

Iš Kariavimo Gadynės

Lietuvių spaudos atgavimas 25 metai tam atgal be abejonės džiugina kiekvieną vadą ir eilinių kareivių, ir kiekvieną skaičius lietuviškus raštus slapuką, kurių skaitlius didėjo ir didėjo iki laimėjimo kovą.

Kova buvo labai nelygi spėkomis.

Caras, Muravjovas ir legjonai žandarų, kuriems dar padėjo pulkai išgamų, „prietelių“, išdavikų del materialės naudos ar paaužtinimo urėduose.

Lietuvių spēka, tai įgimta teisė, tik mažos mažumos sprasta, pradžioje pirmojo Simono Daukanto, vyskupo Motiejiaus Valančiaus, paskui tik daugelio kitų, kada ukininkų vaikų neklausydami savo tėvų eiti į kunigų seminarijas, nei pasidami grašų sulenkėjusių prabacščių, baigę gimnazijų pradinus mokslus pastojo į universitetus, kur įgiję visuotinius mokslus pradėjo darbuotis savo tautos dirvonuose, šelpdami savo brolius mokslo trupinėliu, kas nuo 1863 metų kietai užginta ir persekiota-bausta tapo.

Lietuvių ginklai — tai knygos ir laikraščiai slaptai platinami ir skaitomi.

Simanas Daukantas pirmasis pradėjo rašyti ir leisti knygeles lietuvių kalboje ir visą savo gyvenimą paaukoko tautai parašydamas „Budą (papročius) Senovės Lietuvių“, kurį tai veikalą pats ir išleido, o svarbiausia tai „Lietuvos Istorija“ nuo seniausių gadynių.

Vyskupas Motiejus Valančius rašė ir išleido daug knygų tikybiniio turinio.

Nuo užgynimo lietuvių spaudos Vilniuje, spauda tapo perkelta į Tilžę 1864 metuose per vyskupą Motiejų Valančių, ir knygos, daugumoje tikybines, buvo slapta, naktimis, gabamos į Lietuvą per 40 metų iki gegužės 7, 1904 m.

Lietuvių iškovojo savo spaudą energišku pasiaukojimu. Kiekviena knyga buvo kaip šrapneliu (kulka, kurios vidury yra daug kulkučių), o jų skaičius buvo:

Nuo 1864 iki 1876 metų pabaigos Tilžėje (ir Karaliaučiuje) išleista 70 tikybiniio turinio knygų ir „Palangos Juzė“ perspausdinta tris kartus po 5,000 knygelių, ir po Kalendorių 1870, 1874 ir 1877 metams.

1877 metuose išleista keturiios naujos tikybines knygos ir „Ukiškasis Kalendorius“ 1878 metams.

1878 — išleista 8 tik. knygos ir „Lietuviškas Kalendorius“ 1879 m.

1879 — išleista tik dvi tikybines knygos.

1880 — išleista dvj tikybines knygos ir Vištaliaus „Vitoliurauda“.

1881 — išleista 3 tikyb. knygos ir „žemaitiškas Katalikų Kalendorius“ 1882 metams.

1882 — išleista 6 tikyb. knygos ir 4 svietiškos knygos.

1883 — išleista 3 tik. knygos, 2 svietiškos, 2 kalendoriai ir „AUSZRA“.

1884 — 3 tik. ir 9 sviet.

1885 — 5 tik. ir 10 sviet.

1886 — 4 tik., 8 sviet. ir „Garsas“.

1887 — 20 tik., 3 sviet. ir „Sviesa“.

1888 — 11 tik. ir 4 svietišku.

1889 — 10 tik., 4 svietišku ir „VAPAS“.

1890 — 5 tik., 8 svietiškos, „UKININKAS“ ir katalikiška „APŽVALGA“.

1891 — 12 tik. ir 16 svietišku.

1892 — 15 tik. ir 12 svietišku.

1893 — 10 tik. ir 37 svietiškos.

1894 — 15 tik. ir 32 svietiškos.

1895 — 10 tik. ir 23 svietiškos.

1896 — 13 tik., 22 svietiškos ir katalikiškas „TĖVYNĖS SARGAS“.

1897 — 1 tik. ir 9 svietiškos.

1898 — ? ir 16 svietišku.

1899 — 4 tikybines ir 23 svietiškos.

Viso sykiu tikybinių ir svietišku leidinių-leidinėlių tapo atspausdinta arti 4,000,000 knygų arba kulku.

Amerikoje nuo 1880 iki 1899 metų pabaigos tapo išleista 178 knygų svietiško turinio ir 8 tikybiniio turinio. Prie to Juozas Paukštis, Antanas Olšauskas ir kun. Antanas Milukas visus savo leidinius centrlei knygų krautuvei, Tilžėje, davė su 75% nuolaidos, kuo labai daug padėjo kovoje. Tik Amerikoje tapo išleista moksliškos ir stambios knygos — daugelis jų Adomaičio-Serno parašytos.

Tolesnių skaitlinių išleistų knygų nuo 1899 iki gegužės mėn. 1904 neturiu po ranka.

Taigi kiekviena knyga buvo it kulka-šrapneliu paleista į stiprų priešą. Musų eiliniai kareiviai, tai buvo žinomi ir nežinomi knygnešiai, kurių daugelis ne tikai savo turta paaukoko, bet ir savo sveikatą, net gyvastį padėjo netik Lietuvoje, bet ir ištrėmimuose tolimoj Rusijoje ir Sibire.

Man apsigyvenus Tilžėje 1889 metuose ir susieinant su knygnešiais tuojaus pasirodė stoka centralinės knygų krautuves-arsenalio, kurioje knygnešiai galėtų gauti visas lietuviškas knygas ir laikraščius tiek iš Tilžės, tiek iš Amerikos. Mauderodė, šenkė nei Jankus neturėjo tos nuomonės; jiems rūpėjo tik savųjų knygų pardavimas, o ne idėja. Aš ir Amerikon atkeliavęs 1896 m. rupinausi visą laiką centrle knygų krautuve.

Jurgis Lapinas, mano vietininkas ir atsakomasis „Varpo“, „Ukininko“ ir „Naujienu“ redaktorius, varė mano pradėtą darbą nuo 1895 iki 1902. Pasirodžius butinu reikalu padidinti knygų krautuve, apsiėmė Morta Zauniutė, iš Rokaičių, ir vedė tą krautuve — arsenalą iki spaudos atgavimo. Toji knygų krautuve Tilžėje (Fabrik Strasse 27, arti katalikų bažnyčios) buvo tikru pašinu ir vokiškajai valdžiai, kuri tenais ir manęs ieškojo ir Zauniutę tardė, kam ji tą knygų krautuve įkurus? Jurgį Lapiną kvotė, bene svetimšalis esąs, bet radę Veinočiuose gimusiu ir saldotu buvusį daugiaus nekludė.

Tos centralinės knygų krautuves įkurimu rupinomės: Petras Vileišis ir aš pinigais, Dr. J. Bagdonas patarimu, Morta Zauniutė darbu ir pinigais. Knygyne turėjome 361 svietišku knygų ir 74 tikybinių leidinių arba viso 435. Knygnešiai galėjo gauti tojo laiko visą literaturą — knygas ir laikraščius.

Jurgis Lapinas apie tąją gadynę šiaip rašo: „Jeigu p. Dovaus Zaunius (iš Rokaičių, miręs birželio 25, 1921 m.) nebutų mane į Tilžę atvares ir aš nebūčiau Tamstos vietą užėmęs, tai šiandien Lietuvos nebutų, bet Lenkija.“

„Tas butų taip išėję. Kaip Tilžės latrai, tikriau sakysim žulikai, Tamstą, Angrabą ir Kriauciuną iš Tilžės išpiovė, tai jiems rūpėjo su Didžiosios Lietuvos inteligentais susipažinti. Beabejonės Did. Lietuvos inteligentai butų su jais derybas ir darę, kuomi jie inteligentus butų pasigavę, jų vardus ir adresus dažinoję.“

„O kaip tie žulikai nesigėdijo del „gešefto“ Tamstą, Angrabą ir Kriauciuną denuncieruoti (skųsti) ir iš Tilžės išpiauti, taip jie nebutų gėdijasi ir Lietuvos inteligentus maskolių (Rusijos) valdžiai už rublius išduoti. Mat, tiems latrams nerupėjo Lietuvos labas, bet jų kišeniuis ir rubliai.“

Vonsiackis Pas Lapina.

„Ir pas mane buvo atsilankęs maskolių policijos viršininkas Vonsiackis. Jis buvo pirma pas Mauderodę, kuris jį atrodijo pas šenkę, kuriam sakėsi esąs knygnešiu, gavęs nuo kunigų ir kitų inteligentų 2,000 rublių nu-pirkimui knygų, bet bėgdamas per rubežius adresu pametęs ir dabar nežinaš kam jis galėtų nupirktašias knygas pristatyti, o be adresu jis negalės nei knygų už 2,000 rublių pirkti. Senkė, norėdamas padaryti gešeftą, užsiuntė Vonsiackį pas mane į kambarelj. Atėjęs Vonsiackis pradėjo apskatyti savo reikalą vokiškai. Man jo paklausus, ar jis nesupranta lietuviškai, jis sušuko: „A! Tamsta esj lietuvis? Aš maniau esi vokietis. Aš ir lietuvis ir man malonu su tamsta pasipažinti“ ir prišokęs padavė ranką pasisveikinimui. Ranka minkšta kaip vilna. Tuojaus supratau, kad jis yra šnipas, nes knygnešių rankos neminkštos. Jis dar kartą lietuviškai savo reikalą išpasakojo, kaip jam atsakiau: „Aš nieko nežinau, ir jei jis nori adresu gauti, jis tur kreiptis prie pirklio Krause, Skaisgiriuose“. Vonsiackis buvo žemaitiškai apsirėngęs su užlipinta nosia, ir sakėsi, kad maskolių kareiviai jam nosį pramušė.

„Keletą savaičių vėliaus atvyko Dr. Stasys Matulaitis į Tilžę del „Varpo“ ir „Ukininko“ reikalų ir tuojaus manęs užklausė, ar ne Vonsiackis pas mane buvęs? Atsakiau, kad buvo viens šnipas, ale aš nežinojau, kad tai Vonsiackis.

„Mat, Vonsiackis vienam susirinkime pasigyrė, kad jis buvęs Tilžėje pas Mauderodę, šenkę ir Lapiną, ale nieko susekti negalėjės.

„Ir pagalvok Tamsta! Jeigu toks Vonsiackis butų pas Tilžės žulikus su rubliais atėjęs, be abejonės tie žulikai jam (Vonsiackui) už rublius butų Lietuvos inteligentus pardavę, o tada visi darbai del lietuvištos ir Lietuva butų žuvę, ir šiandien nebut nepriklausomos Lietuvos, bet Lenkija butų.“

Čionai reikia pasakyti, kad tie Tilžės žulikai-lakudros labai sukosi patapti „Varpo“ ir „Ukininko“ redaktoriams, kaip ir vedėjais centrlio knygyno, kuo dėje butų sužinoję daugelio inteligentų ir tautiečių vietas ir jų veikimus.

Kitoje vietoje p. Lapinas apie tuos žulikus šiaip rašo: „Visi tie žulikai yra jau šauiniai aptrėšę, o Tamsta ir aš dar gyvi ir sulaukėme Lietuvos atgijimo ir neprigulmybės.“ (Jurgis Lapinas yra gimęs lapkričio 4, 1855, 73 metų senelis.)

Tiesa, Lietuvos atgijimo sulaukta, laimėta kova už atgavimą spaudos 25 metai atgal, pas kiauus laimėtos fizinės kovos su stipriaus vokiečiais-bermontininkais, bolševikais ir dalinai lenkais — tai išoriniai priešai.

Tačiaus kova toli dar nebaigta del laisvos spaudos su naminiais-vidujiniais priešais, kosmopolitais-klerikalais ir diktatoriais fašistais, kuriuos liekasi dar nugalėti ir tai su knygomis ir laikraščiais, kaip Rusijos valdžiai, liekasi dar apšviesti Lietuvos liaudį, idant ji rupintųsi savo labu ir Lietuvoje, rupintųsi savimi, o ne svetimais dievais, kuriems musų klerikalai tarnauja — beje ir savo pilgivi. Mat pakta klerikalams, nes jie priversti tapo mokintais lietuviškai rašyti ir net laikraščius leisti.

Vos tik „Auszrai“ patekėjus 1883 metuose, musų klerikalai-kunigai, perrugę lenkizmu, tuojaus primetės „Auszrai“ bedievingumą ir tam išleido net „Priešaušrį“ 1885 metuose. Katalikams skaityti „Auszrai“ buvo užginta po smertelnu grie-

ku. Tas pats buvo ir su „Varpu“ bei „Ukininku“, kuriuodu kunigėliai tuojaus išrašė net į „Indexorum Librorum Prohibitum“. Visiems dar atmenama klerikaliskas smauginas demokratinės laisvos spaudos Lietuvoje per šesėtą metų po atgavimui neprigulmybės, kurią kunigėliai išmainė į fašistiską diktaturą ir taip suvaržė, kaip Musolinis Italijoje.

Ir įsitėmykime ant visados, kad nuo katalikiškos klerikalijos laisvos spaudos nei nelaukime, nes tos klerikalijos tikslai yra monarchiškai-diktatoriški, toji klerikalija savinasi visą žmonių, kuri pirmiausiai su kunu ir dvasia priklauso klerikalijai-kunigijai, pirmiausiai turi žmo-

nija ir valdžios pildyti klerikalijos įsakymus, o tautos reikalai, šalies reikalai ir gyvenimo reikalai klerikalijai nerupi.

Taigi spaudos laisvė yra dar toli nelaimėta, dar turime spaudos laisvę iškovoti nuo klerikalų-fašistų, dar turime apšviesti liaudį, idant tiems vilkams apsimetusiems avių kailiais netikėtū.

Kaip su knygomis ir laikraščiais sumušėme carą 25 metai tam atgal, taip su knygomis ir laikraščiais kultūros, mokslo, laisvės ir demokratijos idėjomis sumušime klerikalizmo-fašismo retėžius.

Toks tai yra musų troškimas ir idealas.

P. Mikolainis.

Vilniaus Lietuvių Reikalais

Reikale Rėmimo Kultūros Draugijos ir Jos Steigiamų Mokyklų.

(Atviras laiškas)

Dar pereitą metą, po to kaip Vilniaus lietuvių bendrą komitetą likvidavo fašistuojanti klerikalų vadai, Vilniaus liet. pažangus tautinis elementas, ypatingai inteligentija susisipietė Kultūros Draugijoje Vilniuje ir pradėjo grynai tautinį pažangų veikimą priešaky su gerb. Vilniaus lietuvių veikėjais Dr. D. Alšeika, Dr. Šlapeliu, Matjošaičiu ir kitais. Kultūros Draugijos tikslas buvo steigti mokyklas Vilniuje ir provincijoje, taip gi įsteigti Mokytojų Seminariją, kuriai ir leidimą turėjo gauti Kultūros Draugija. Tačiau, esant didelei stokai pinigų, kultūrinio švietimo darbo praplėtimui, Kultūros Draugija nevaliojo savo visus planus realizuoti, vienok yra įsteigus pradedamojo mokslo mokyklą kaipo gyvą paminklą Dr. J. Basanavičiui, šale to šelpia neturtingus gabius studentus ir abelauripinasi priaugančio jaunimo švietimo reikalais.

Kultūros Draugija tikėjosi gauti subsidijų iš Lietuvos valdžios ir iš Amerikos lietuvių, bet per klerikalų vado kun. Kraujalio ir jo kolegų intrigas, prof. Voldemaro-Smetonos vyriausybė Kultūros Draugijai subsidijas teikti atsisakė, gi iš Amerikos lietuviai tebesiudavo aukas vien tik klerikalų globoniamis įstaigoms. Todel Kultūros Draugijos finansinė padėtis buvo kritiška, jos veiklumas pagal numatytą planumą įvykdyti nebuvo galima. Šiuo reikalu Kultūros Draugijos Pirmininkas gerb. Dr. D. Alšeika kreipėis ir į mane prašydamas, idant aš tarčiausi su veikėjais Amerikoje teikimui pagalbos Kultūros Draugijos švietimo reikalams.

Kadangi čia Amerikoje visos musų organizacijos yra apsirubežjavę tik savo veikimo ribose, nei viena jų nesutiko paimiti ant savo pečių Vilniaus lietuvių rėmimo darbą ir, kadangi Amer. Liet. Taryba ir Vilniaus Vadavimo Komitetas gyvavo tik ant popierio, praktiškai buvo ir tebėra marumo stadijoje, tatau mano tikslas buvo suorganizuoti Generalinį Komitetą rėmimui Kultūros Draugijos Vilniuje. Tuo reikalu, korespondencija, vedžiau pasitarimus su žymesniais liet. kolonijų veikėjais, o Naujoj Anglijoj asmeniška konferavau ir, gavęs entuziastiško pritarimo mano iniciatyvai, pradėjau organizuoti Gen. Komitetą personaļ, kviesdamas žymesnius Amer. liet. inteligentus, neatsižvelgiant į jų politines pažiuras. Iš apie 80 pakviestų žmonių pasižadėjo įeiti į Generalį Komitetą šie veikėjai: Adv. F. J. Bagocius, K. Šidlauskas, Bostone; P. A. Dėdynas, J. Krasinskas, J. M. Neviackas ir A. Kriauciūlis, Worcester; pp. Sekiai ir B. Videikis, Hartforde; pp. J. Mi-

kalauskas, V. Vitukynas, New Britaine; Adv. K. M. Lukošius ir J. Kvaraciejus, Waterbury; K. M. Makaravičius, Ansonia; „T.“ red. S. E. Vitaitis, P. Bajoras, SLA. Sekr. p-lė Jurgelutė, Dr. M. J. Vinikas ir P. Mikolainis, New York; Dr. E. G. Klimas, J. V. Grinius, Adv. M. Šlikas, K. Liutkus, Philadelphia; ALTS, Prezid. Adv. N. Rastenis ir ponis J. Rastėnienė, Baltimore; SLA, Prezid. S. Gegužis, Mahanoy City; A. Žukas, Clevelande; Dr. A. K. Rutkauskas, Bankininkas ir Prezid. Komercijos Tarybos, J. Elias (Elijošius), „Naujienu“ Red. p. Pijus Grigaitis, ponis K. Katkevičienė, Petraitienė, Gugienė, Jurgelionienė ir Krauskienė, Chicagoje. Kiti iš pakviestų profesionalai ir šiaip jau veikėjai pasižadėjo teikti moralę ir materialę paramą organizuojamam Gen. Komitetui. Tačiau šis prliminarinis organizatyvis darbas buvo vedamas per korespondenciją ir jo tikslas visuomeni dar nebuvo žinomas, tik po sudarymui Gen. Komiteto personalo pasklido žinios apie besiorganizuojantį Gen. Komitetą, tulų liet. kolonijų veikėjai pradėjo organizuoti vietų skyrius, pavyzdin: New Britaino Draugijų Sąryšis tuo tikslu surengė masinį susirinkimą vas. 16 d. paminėjimui Lietuvos 11-kos m. nepriklausomybės ir surinktas aukas sumoje apie šimto dolerių paskyrė Dr. J. Basanavičiaus Mokyklai Vilniuje, Philadelphiajos liet. taip gi aukas pasiūtė šiam tikslui; neatsižvelgiant į tai, kad Gen. Komiteto prezidiumas nebuvo sudarytas ir deklaracija dar nebuvo paskelbta visuomenės žinioms, jau buvo plačiai žinomas besiorganizuojantis Gen. Komitetas.

Priežastis Gen. Komiteto Likvidavimo.

Kadangi man, kaipo Kultūros įgaliotiniui, teko organizuoti Gen. Komitetą, tatau gavau daugybę laiškų su paklausimais, kuriuose kolonijų veikėjai prašė informacijų apie besitveriantį Gen. Komitetą, gi tuom tarpu buvau informuotas, jog Vilniaus Vadavimo Komitetas (kuris per pastarus metus neveikė) persiorganizavo ir žada pradėti platų nacionalį veikimą Amerikoje del labo Vilniaus lietuvių, ir, kadangi V. V. Komitetas jau yra pasižadėjęs remti Kultūros Draugiją Vilniuje, todel mano organizuojamas Gen. Komitetas tapo praktiškai nereikalingas, nes butų netikslu turėti dvj skirtingas organizacijas vieno darbo rėmimui. Todel man tenka likviduoti organizuojamą Gen. Komitetą ir Vilniaus lietuvių rėmimo reikalo klausimą palikti Vilniaus Vadavimo Komitetui, kuris jau senai gyvuoja ir kuriam pirmenybė priklauso.

Tatau šiuo skelbiu Amer. liet. visuomenei ir kartu mano pakviestiems bendradarbiams, kad

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS

AUGINTINĖ.

IV.

Viatkos gubernijoje buvo didelis burys politišku prasikaltėlių. Jie buvo gudresni.

Politiški ištremtiniai turėjo šiek-tiek daugiau laisvės, negu kriminaliai. Pastarieji, budavo, laiko saptus susirinkimus, ir šį-tą palnuoja. Bet jų planavimai daugiausiai, budavo, nuneina niekais, neišpildo, nes iš Sibiro maža kas gyvas grįžta: jei tik mažiausia nuožvalga link kurio suokabininko kildavo, tai žiurėk jo jau ir nėra. Kur juos padėdavo — niekas nežinodavo.

Tamsta, sakai, esi jaunas į Ameriką atkeliavęs, tai, tikiu, nieku budu negali įsivaizduoti kas Rusijoje dėdavosi. Aš nesitengsiu tamstą įtikinti, nes ir taip spēju, tamsta manai, kad mano pasaka nieko daugiau, kaip tik senovinė legenda.

Kilo pasaulinis karas. Sibire jis mums buvo nežinomas. Tik kai prasidėjo raudonoji revoliucija — mes tapom paliuosuoti. Tik pamastyk sau: buvome pilniausiai įsitikinę, kad niekad iš tenai negrįžsim, bet štai, staiga pasijutom laisvi! Kokis džiaugsmas buvo! Kaip tamsta mane gyvą matai, aš, džiaugsmu apimta, ko išproto neišėjau.

Po ilgos, sunkios kelionės sugrįžau atgal į Maskvą. Ten tuomet buvo begalinis skurdas ir badas. Kadangi kalininkus bolševikų komisarai mylėjo, tai kam duonos kėsnis tekdavo ar ne, bet aš vis budavo gauju. Vėliau sužinojau, kad Maskvoje gyvuoja Lietuvos Raudonojo Kryžiaus skyrius, todel, nors ir negalėjau lietuviškai kalbėti, bet vis viena budavo gauju ir iš tenai truputį maisto. (Tuo laiku Lietuvių Raudonojo Kryžiaus vedėja buvo begalo nuosirdi ponis Liuda Fedotova, kurią, kaip vėliau sužinojau, čekistai buvo uždargė kalėjime.)

Ištisas dienas, budavo, vaikščioju gatvėmis, manydama, ar gi niekur nesutiksiu savo brangaus vyro Stepono. Kiekvieną vakarą, budavo, grįžtu susikrėtusi ir nusiminusi. Paskui gavau tarnystę. Šiame reikale man patarpininkavo žydelkaitė, nes kiekviena siberioka bolševikai laikė savo ištikimu draugu. Gavus tarnystę, man paviko sutaupti kelionei pakankamai pinigų. Tuomet išnaujo pradėjau rengtis į Ameriką.

Atvažiavau į Rygą ir, per Klaipėdą, į New York. Čia išvydau laisvės stovylą. Iš Ellis Island mane išmė žydų keleivijai namai. Už poros dienų aš gavau darbą kaipo patarnautoja rusų restaurane.

Netrukus susipažinau su Amerikos bukle, pramokau kalbos, ir už nekurio laiko, apleidus tą vietą, nuėjau į kitą restaurantą.

Čia man bedirbant vieną dieną lyg kur tai matyta figura tarpdury pasirodė. Mano širdis sudrebėjo. Dar kartą pažiūrėjau, bet ne! Šiuo turtinai išrodančiu ponu juk negali buti tas vargšas jureivis, kuris mane iš pirmos pažintys Maskvoje sužavėjo. Prisiartinau prie jo paimiti užsakymą.

Jis pakėlė į mane akis ir įsmeigęs žiurėjo. Vėliau pakratė galvą ir, abejodamas, pasakė:

„Atsiprašau... Aš maniau...“

„Taip, taip... Ką tamsta manei?“ užklausiau susimaišusi. Išgirdęs mano balsą, jis sušuko: „Paulina, brangioji!“

Ir štai užsikimšusioj žmonėmis valgykloj, verkdamas iš džiaugsmo, puoliau jam į glėbį ir apkabinau jo kaklą. Mano Steponas apsiaverkė ir pabučiavo mane.

Paskui jis mane parvedė pas savo motiną, su kuria čia kartu gyveno ir savo darbu ją užlaikė.

Jis man viską papasakojo.

Vienų metų bėgy, po mano išgijimo į Sibirą, jis atkeliavo į Ameriką, manydamas čionai greitai pinigų uždirbti ir grįžęs bandyti mane gelbėti.

Kaip tamsta dabar mati, gyvenam neturtingai, bet esam laimingi. O šitai musų šeimynėlė, tai visa musų ateties viltis.

Atsiprašau tamstos, kad sutrugdžiau su savo pasaka. Aš, kai jis pareis, pakalbėsiu su savo Steponu — gal ir prisirašysim prie SLA. Ateik kitą kartą, tuomet duosiu tikrą atsakymą.

Palaukęs pora savaičių vėl nuėjau pakalbinti Usevičius prisirašyti prie SLA., bet radau duris uždarytas ir kambariai buvo tušti: matomai persikėlė į kitą vietą gyventi, todel dar ir iki šiai dienai nežinau kur ta šeimyna gyvena.

DIDELIS TRANZITAS PER LIETUVĄ.

Paskutiniu laiku Lietuvos geležinkeliais eina didelis tranzitas iš Vokietijos Rusijon ir prie šingai. Iš Vokietijos gabenama automobiliai, įvairios mašinos, trašos, šiek tiek javų ir kit., iš Rusijos popiermalkės, muštos žasyis ir tt. Rusijon, rodos, daugiau vežama, kaip iš Rusijos Vokietijon. Šioks toks tranzitas eina ir Pabaltijo valstybėms. Bendrai kasdien Lietuvos geležinkeliais pravažiuoja apie 100 tranzito vagonų.

Iš kai kurių Lietuvos vietų šiomis dienomis prasidėjo manžas galvijų ekspr. Vokietijon.

KAUNAS TIKISI ĮSTAISYTI ELEKTROS TRAMVAJŲ.

Kauno savivaldybėje visai rimtai yra svarstomas elektros tramvajaus įvedimo klausimas. Tramvajų įvesti sušiosi vokiečiai. Tramvajui įvesti reikalinga apie 7 mil. litų, kuriems vokiečiai žada duoti kreditu.

Su augšta pagarba,
VL. M. Čekanauskas.

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO. ILL.

Svarbus Pranešimas Chicago ir Apylinkės Lietuviams.

Balandžio mėnesio 12 d. 1929 metais, Sv. Jurgio Svetainėje, 32-nd ir Auburn Ave., Chicago, Ill., įvyko Chicago ir apylinkės kolonijų lietuvių masinis susirinkimas, tikslu sutverti pastovų Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro Komitetą. Po trumpo šelpimo reikalų apsvaistymo, nutarta tokį bendrą komitetą sutverti. Taip pat nutarta tą komitetą pavadinti Chicago ir Apylinkės Centralis Komitetas Šiaurės Lietuvai Šelpti.

Į minėto komiteto valdybą išrinkti sekanti asmenys: prez., Jo Malonybė Pralotas M. L. Krušas, klebonas švento Jurgio parapijos, 3230 S. Auburn Ave., Chicago, Ill.; ižd. — J. J. Elias, prezidentas Universal State Banko, 3252 S. Halsted Street, Chicago, Ill.; raštininku — V. M. Stulpinas, 3255 S. Halsted St., Chicago, Ill.; 1-mu vice-prez. — J. Locaitis, 1804 W. 64-th Street, Chicago, Ill.; 2-ru vice-prez. N. C. Krukoniš, 6308 S. Albany Ave., Chicago, Ill.

Be to, nutarta kuogreičiausiai kreipties į plačiąją visuomenę, į Chicago ir apylinkės lietuvius, kad visose kolonijose subrustų rinkti aukas, netik pinigais, bet ir drabužiais. Aukus nutarta rinkti netik pas lietuvius, bet ir pas kitataučius.

Kad aukų rinkime darbas būtų pasekmingesnis, nutarta paraginti tas kolonijas, kuriose dar nėra tam tikslui sutvėrtų komitetų, kad tuojau sutvėrtų tokį komitetą iš vietinių gerų patikimų lietuvių Amerikos piliiečių. Kad toksai komitetas laiko neatidėliodamas, imtųsi už darbo aukas rinkti, pinigais ir drabužiais. Drabužiais aukas priimtų kaip tai, overkotus, siutus, čėverkykus, apatinius drabužius, pančiakas ir tt., del vyrų, moterų, berniukų ir mergaičių. Vuršminėtus daiktus galima aukoti naujus, arba apdėvėtus, biletik dar galima juos nešioti.

Toliau, kas negali aukoti nei pinigais nei drabužiais, tai gali aukoti įvairios rūšies valgomus daiktus prezervuotus beklėnėse, kaip žirnius, pupas, mėsa, lašinius ir tt. Ypač lietuviui mėsininkai ir groserninkai galės čionai savo aukomis prisidėti, nes daugumas iš jų turi tokių daiktų, kurių čionai negalima parduoti, o Lietuvoje badaujanči žmonės suvartot ir bus dėkingi jų aukotojams.

Surinkus aukas pinigais tuojau išpirkite pašto Money Order arba čekiu ant vardo Centro Komiteto Iždininko p. J. J. Elias ir siųskite Centro Komiteto Prezidentui šiuo adresu: Rt. Rev. Msgr. M. L. Krušas, 3230 S. Auburn Ave., Chicago, Ill.

Surinkę aukas įvairiais drabužiais ir valgomais daiktais prašoma siųsti šiuo adresu: Mr. J. J. Elias, 3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ponas J. J. Elias, prezidentas Universal State Banko, aukoja didelę krautuvę šale banko del sudėjimo suaukotų drabužių ir kitokių daiktų. Ten bus visi suaukoti drabužiai ir valgomie daiktai supakuoti ir išsiųsti Lietuvon.

Gerb. Lietuvos Konsulas p. A. Kalvaitis pranešė, kad Baltic Amerikos Linija pažadėjo visus drabužius ir valgomus daiktus, suaukotos del badaujančių Šiaurės Lietuvos gyventojų, nuvežti dykai iš New Yorko iki Klaipėdos uosto. Pirmas laivas Baltic Amerikos Linijos „Lithuania“ išplauks iš New Yorko gegužės 18 d. su didžiausia lietuvių ekskursija Lietuvon. Ir delto būtų labai gražu, kad mes

Chicago ir apylinkės lietuvių su pirma šių metų lietuvių ekskursija pasiųstume nors keletą dėžių drabužių bei kitokių daiktų del nukentėjusių.

Nutarta taip gi, kad visas aukas — pinigus, drabužius ir valgomus daiktus — siųsti tiesiai Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro Komitetui Kaune.

Todel, mes žemiau pasirašę paantriname tą atsišaukimą, kurį jau yra padaręs Šiaurės Lietuvai Šelpti Centro Komitetas į mus amerikiečius ir kviečiame visus lietuvius ateiti į pagalbą savo broliams tėvynėje bado nelaimės ištiktams.

Chicago ir apylinkės Centro Komitetas Šiaurės Lietuvai Šelpti:

Prez. J. M. Pralotas
M. L. Krušas,
Iždininkas J. J. Elias,
1 vice-prez. J. Locaitis,
2 vice-prez. N. C. Krukoniš.

Aukos Šiaurės Lietuvos Nukentėjusiems.

Sekanti asmenys aukojo del Šiaurės Lietuvos badaujančių Chicago ir apylinkės lietuvių massmitingė, atsibuvusiam balandžio 21 d., 1929 m., Sv. Jurgio par. svetainėje, 32 ir Auburn, Ave., Chicago, Ill.	
J. J. Elias, prezidentas Universal State Banko \$125.00	Lithuanian American Chamber of Commerce 100.00
Jo M. Pralotas	M. L. Krušas 12.00
Lietuvos Konsulas	A. Kalvaitis 5.00
M. Kazminas 5.00	Advok. A. S. Bradchulis 3.00
K. Zolp 3.00	B. Puplicer 1.00
E. Yanulienė 3.00	Z. Gedvilas 1.00
E. Matrunienė 1.00	P. Staugaitienė 1.00
K. Pavalamis 1.00	M. Cepas 1.00
N. C. Krukoniš 1.00	S. Siuras 1.00
M. Krinisienė 1.00	V. Dumša 1.00
P. Judėkis 1.00	M. Locaitis 1.00
V. M. Stulpinas 1.00	Smulkių aukų 3.00
Viso surinkta ---- \$275.00	V. M. Stulpinas, Raštininkas.

PHILADELPHIA, PA.

Atsišaukimas į Musų Brolius Gelbėti Badaujančius Žmones Lietuvoje.

Brangūs Broliai:— Mes, Šiaurinės Dalies Lietuvos Republikonų Susivienijimas Philadelphiaj, susirinkime laiderio alėja 16 d. balandžio po No. 1011 Fairmount Ave., svarstėme tarp kitų reikalų ir Lietuvos baduolių šelpimo klausimą, kuris daugiausia atkreipė mūsų visų atydą gelbėti vaitojančius nuo bado Lietuvos žmones.

Mes ir jų esame girdėję iš laikraščių, iš sugrįžusių iš Lietuvos žmonių ir pagaliaus gaudame patvirtinančius laiškus nuo tų žmonių, kurie šaukiasi su ašaromis pagalbos išpažindami gresiantį bado pavojų, ypač tūninti Šiaurinės Lietuvos dalies. Visi mes žinom, kad toj Lietuvos daly derlius buvo prastas iš priežasties blogų orų, kur veik viskas žuvo; o ypatingai ta bado smėkla daugiausia palietė biednuomenę, mažąžemius bei jų vaikus netik kaimuose, bet lygiai palietė ir miestų. Visi jie šaukiasi duonos, drabužių, kad išsigelbėjus nuo mirties pavojaus. Apsvarstę šį taip svarbų klausimą, mes visi vienbalsiai priėjom prie bendros išvados, kad tiems badaujančiams žmonėms yra reikalinga greita mūsų pagalba — Amerikos lietuvių parama, nes iš kitur jie nesitiki gauti pagalbos. Todel

mes nutarėm šaukti plačią konferenciją šiuo klausimu 20 d. gegužės, 1929, ir išrinkom komitetą, kurį įgaliojom, kad jis padarytų atsišaukimus ir išsiuntintų į visas Philadelphiajos ir jos apylinkės organizacijas delei išrinkimo delegatų po du ar daugiau į šaukiamą konferenciją. Konferencija bus pirmadienį, 20 d. gegužės, 1011 Fairmount Ave., 8-tą val. vak. Susirinkę į konferenciją delegatai galės išdirbti tinkamai planus, kaip greičiausiai būtų galima teikti pagalbą tiems vaitojantiems Lietuvos baduoliams žmonėms per Philadelphiajos lietuvius. Kviečiame nuoširdžiai koskaitlingiausiai prisidėti prie to svarbaus darbo. Šiaurinės Dalies Lietuvos Republikonų Susivienijimo Įgaliojamas Komitetas. Komit. Sekr. F. Linkus, 535 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.

mes nutarėm šaukti plačią konferenciją šiuo klausimu 20 d. gegužės, 1929, ir išrinkom komitetą, kurį įgaliojom, kad jis padarytų atsišaukimus ir išsiuntintų į visas Philadelphiajos ir jos apylinkės organizacijas delei išrinkimo delegatų po du ar daugiau į šaukiamą konferenciją. Konferencija bus pirmadienį, 20 d. gegužės, 1011 Fairmount Ave., 8-tą val. vak. Susirinkę į konferenciją delegatai galės išdirbti tinkamai planus, kaip greičiausiai būtų galima teikti pagalbą tiems vaitojantiems Lietuvos baduoliams žmonėms per Philadelphiajos lietuvius. Kviečiame nuoširdžiai koskaitlingiausiai prisidėti prie to svarbaus darbo. Šiaurinės Dalies Lietuvos Republikonų Susivienijimo Įgaliojamas Komitetas. Komit. Sekr. F. Linkus, 535 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.

mes nutarėm šaukti plačią konferenciją šiuo klausimu 20 d. gegužės, 1929, ir išrinkom komitetą, kurį įgaliojom, kad jis padarytų atsišaukimus ir išsiuntintų į visas Philadelphiajos ir jos apylinkės organizacijas delei išrinkimo delegatų po du ar daugiau į šaukiamą konferenciją. Konferencija bus pirmadienį, 20 d. gegužės, 1011 Fairmount Ave., 8-tą val. vak. Susirinkę į konferenciją delegatai galės išdirbti tinkamai planus, kaip greičiausiai būtų galima teikti pagalbą tiems vaitojantiems Lietuvos baduoliams žmonėms per Philadelphiajos lietuvius. Kviečiame nuoširdžiai koskaitlingiausiai prisidėti prie to svarbaus darbo. Šiaurinės Dalies Lietuvos Republikonų Susivienijimo Įgaliojamas Komitetas. Komit. Sekr. F. Linkus, 535 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.

mes nutarėm šaukti plačią konferenciją šiuo klausimu 20 d. gegužės, 1929, ir išrinkom komitetą, kurį įgaliojom, kad jis padarytų atsišaukimus ir išsiuntintų į visas Philadelphiajos ir jos apylinkės organizacijas delei išrinkimo delegatų po du ar daugiau į šaukiamą konferenciją. Konferencija bus pirmadienį, 20 d. gegužės, 1011 Fairmount Ave., 8-tą val. vak. Susirinkę į konferenciją delegatai galės išdirbti tinkamai planus, kaip greičiausiai būtų galima teikti pagalbą tiems vaitojantiems Lietuvos baduoliams žmonėms per Philadelphiajos lietuvius. Kviečiame nuoširdžiai koskaitlingiausiai prisidėti prie to svarbaus darbo. Šiaurinės Dalies Lietuvos Republikonų Susivienijimo Įgaliojamas Komitetas. Komit. Sekr. F. Linkus, 535 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.

mes nutarėm šaukti plačią konferenciją šiuo klausimu 20 d. gegužės, 1929, ir išrinkom komitetą, kurį įgaliojom, kad jis padarytų atsišaukimus ir išsiuntintų į visas Philadelphiajos ir jos apylinkės organizacijas delei išrinkimo delegatų po du ar daugiau į šaukiamą konferenciją. Konferencija bus pirmadienį, 20 d. gegužės, 1011 Fairmount Ave., 8-tą val. vak. Susirinkę į konferenciją delegatai galės išdirbti tinkamai planus, kaip greičiausiai būtų galima teikti pagalbą tiems vaitojantiems Lietuvos baduoliams žmonėms per Philadelphiajos lietuvius. Kviečiame nuoširdžiai koskaitlingiausiai prisidėti prie to svarbaus darbo. Šiaurinės Dalies Lietuvos Republikonų Susivienijimo Įgaliojamas Komitetas. Komit. Sekr. F. Linkus, 535 N. Marshall St., Philadelphia, Pa.

PLYMOUTH, PA.

Istorikškas Miestas.

Lapkričio 22 d., 1886 m. čia sutvėrtas Susivienijimas Visų Draugysčių Katalikiškų Amerikoje. Pirmi tvėrėjai buvo Juozas Paukštis, Dom. Tamošauskas-Bočkauckas ir kun. Varnagiris. Lapkričio 4 d. 1889 m. šios organizacijos vardas pakeista ir pavadinta Susivienijimas Lietuvininkų Amerikoje (dabartinis Susivienijimas Lietuvių Amerikoje). Dabar ši organizacija yra lietuvių milžinu: narių turi viršaus 20,000 ir turto virš milijono dolerių. Tai stambiausia lietuvių pašalpos organizacija visame pasauly. Turint ją, garbė tenka Plymouth'ui, kur tokiame mažame kaimely išdygo šis lietuvių milžinas.

Šitai jau visiems žinoma. Bet ne visiems žinoma, kad Plymouth'o lietuvių turi kitą organizaciją sutvėrę ir išauginę. Tai Laisvos Kapynės, kuri istorija yra sekama. Pradžioj 1915 m. Plymouth'o lietuviams atėjo į galvą mintis, kaip pasiiluosuoti iš po Romos trusto. Tais pačiais metais, bal. 25 d., sutvėrtas tuo tikslu draugija, kuri pavadinta Lietuvių Darbininkų Laisvų Kapynių Korporacija. Draugijos tikslas, gavus daugiau narių ir surinkus kiek aukų, nusipirkti sklypą žemės ir įsisteigti kapynes. Trumpame laike prie draugijos buvo prisirašę apie 70 narių.

Tais pačiais metais surasta Larksville Borough gražioj vietoj ant kalnelio 17 akrų žemės. Žemė nupirka, gautas „dytas“, išimtas iš valdžios čarteris ir pavadinta Lithuanian National Cemetery (Lietuvių Tautiškos Kapynės). Kapynės buvo rengiamos: keletas kelių buvo ištaisyta, nors dar nieko palaidota nebuvo, bet atrodė, kad jau viskas užbaigta. Tačiau Romos agentai nesnaudė ir tuojaus jie šiam gražiam darbui pastojų keilią. Lietuvis kun. S. Struckas per pamokslą pasakė: „Biedniei nusipirko kapynes, bet jomis nesinaudos“...

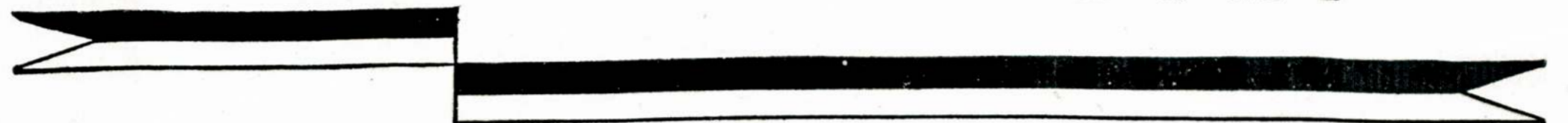
Žemiau kapynių žemės gyveno airis farmeris ant 3 akų žemės. Už kelių dienų šaukiamą į teismą kapynių draugija. Iš draugijos pusės teisme buvo du atstovai ir vienas advokatas, o iš airių — 18 liudininkų 3 advokatai ir 3 inžinieriai, kurie įrodinėjo, kad ten negalima steigti kapynes, nes pakalnėj gyvena farmeris, kuris ima vandenį iš šaltinio. Teismas išnesė sekamą nuosprendį: ar kapynių draugija turi atpirkti tuos 3 akrus žemės nuo farmerio, ar farmeris nuo draugijos. Kapynių draugija bandė atpirkti nuo farmerio, bet tas negalėtos. Kapynės užlaikomos gražiai ir visi Wyomingo pakalnės lietuvių jomis gali naudotis. St. Žukauskas.

farmeriui, nors ir šiandien ta vieta stovi tuščia. Draugija, gavus tokį smugį, pakriko. Nariai nebesilankė į susirinkimus ir, ant galo, per draugijos neapsižiūrėjimą, visi juos pinigai dingo. Todel, po tokio nepasisekimo, upas nupulė, o Romos agentai iš džiaugsmo katutes plojo: mat „biednievius“ nugalėjo. Bet neilgai jiems teko džiaugties. Priešaky šio darbo stovėjio šie veikėjai: Augustas Stravinskas, Jonas Staškevičia, Antanas Juškevičia (miręs). Jie rankų nenuleido. Pradėjus vesti agitaciją, kad įsigyti kapynes, į pagalbą atėjo Juozas Bagdžiūnas, Jonas Kulponas, Jurgis Šimokaitis, iš Edwardsville, Pa.; Kazys Rendarčikas, iš Kingston, Pa.; Pranas Poška (kiek vėliau) Stasys Žukauskas ir Antanas Dirke (miręs). 1921 m. vėl surasta žemė West Wyoming'e. Po to suraškta susirinkimas aptarimui, ką darysim. Žemės yra 4¼ akro ir kainuoja \$4,196.00. Kadangi pinigų nebuvo, tai ant greitųjų nariai sumetė kiek kuriam atsiėjo: kas šimtą, kas penkis šimtus. Viso sudaryta \$2,178.54. Bet dar daug truko, nes be žemės, dar reikia mokėti „skvajeriui“, advokatui, inžinieriui ir tt. Papildymui trukumos Augustas Stravinskasis pasiskolino iš banko ant savo stubos \$2,608.00. Kovo 9 d., 1921 m., užmokėta ir žemės nupirka. Bet to dar negana: reikia dar keliai vesti, tvoros tvėrti, medžiai sodinti. Trumpai sakant, Kapynių Draugystė kapynių įtaisymas kainavo virš 7,000 dol. Jaunai kapynių draugijai, iš 10 narių, užsidėjus ant savo pečių tokią milžinišką našta, pagelbon atėjo keletas draugijų. Rodos pirmutinė buvo SLA. 6 kp. iš Plymouth, Pa. (per M. Zalecką — miręs), iš Wilkes Barre, Pa. prisidėjo: DKDD. (per V. Tabarį ir C. S. Kasperą), SLA. 115 kp. (per J. Nienių). Šiandien visos kliutys jau nugaltėtos. Kapynės užlaikomos gražiai ir visi Wyomingo pakalnės lietuvių jomis gali naudotis. St. Žukauskas.

Po visų kalbų ir darbu, smagumas kurį jus gaunate rudydamas ir teturi svarbos

CAMEL

CIGARETAI

KODEL CAMELS YRA GERESNI CIGARETAI

Camels yra padaryti iš rinktiniausių auginamų tabakų.

Camels mišinys Naminių ir Turkiškų tabakų niekad nebuvo prilygtas.

Camels yra lengvi ir smagus.

Jų skonis nenubosta.

Jie nepalieka cigaretinio atsirugimo.

Camels turi malonų kvapsnį kuris yra primnus kiekvienam.

© 1929, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

DZIMDZI-DRIMDZI MARŠRUTAS.

- Gegužės 17 — Norwood, Mass.
- Gegužės 19 — Lowell, Mass. (po piet)
- Geg. 19 — Lawrence, Mass. (vak.)
- Gegužės 20 — Nashua, N. H.
- Gegužės 23 — Worcester, Mass.
- Gegužės 25 — Worcester, Mass.
- Geg. 26 — Gardner, Mass. (popiet)
- Geg. 26 — Athol, Mass. (vakare)
- Gegužės 29 — Westfield, Mass.
- Birželio 1 — Hartford, Conn.
- Birželio 2 — New Haven, Conn.
- Birželio 4 — Ansonia, Conn.
- Birželio 5 — Kearny, N. J.
- Birželio 7 — Newark, N. J.
- Birželio 8 — Philadelphia, Pa.
- Birželio 9 — Plymouth, Pa.
- Birželio 12 — Pittston, Pa.
- Birželio 14 — Kingston, Pa.
- Birželio 15 — Wilkes Barre, Pa.
- Birželio 16 — Scranton, Pa.
- Birželio 18 — Mahanoy City, Pa.
- Birželio 20 — Baltimore, Md.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ AMERIKAI prašo gyvenančius Amerikoje ir pereitais metais apsilankčius Lietuvoje: Filemoną Lazauskienę, Petronėlę Petraitienę, Kazį Viešulą ir Praną Versilą pranešti savo adresu Pasiuntinybei — Lithuanian Legation, 2622 — 16-th Street, N. W., Washington, D. C.

D Y K A I ! Tuoj „Dirvoj“ pradės eiti didelė istoriška K. S. Karpavičiaus apysaka „KRYŽEIVIS“ iš tų laikų kada Lietuvų žemes pradėjo pulti krikščionys po priedanga tikėjimo ir žudė mus žmones per ilgus laikus. Kurie skaitys „Dirvą“ gaus šią \$2 vertės apysaką dykai. Skaitymo bus visam metui. Reikalauk pamatymų kopijos. „Dirva“ 8 p., metams \$2, tautiškas beaališkas laikraštis. Adresas: „DIRVA“ 6820 Superior Av. Cleveland, O.

“SANDARA”

SANDARA vienintelis lietuvių tautinis demokratinis valstybinio nusistatymo savaitraštis Amerikoje.

SANDARA yra organas Lietuvos Tautinės Sandaros, susidedančios iš 100 kuopų, Suvienytose Šiaurės Amerikos Valstijose.

SANDARA eina kas penktadienis, 3331 South Halsted Street, Chicago, Ill., prenumerata metams Amerikoje \$2.00, Lietuvoje, Vilniaus krašte, Kanadoje, Brazilijoje, Pietų Amerikoje ir kitur, užsieny \$3.00.

SANDARA atlieka įvairius spaudos darbus: nuo vizitinių korčiukės iki storiausios knygos; gražiai, pigiai ir greitai.

SANDARA (Val-Mont Calendar Co.) spausdina įvairios rūšies KALENDORIUS, kaip tai: De-Lux, Wall Pockets, Hangerius, 12 lapų su Lietuvių Tautinėmis ir Istorinėmis šventėmis, pritaikintus įvairioms biznio šakoms.

SANDARA PUBLISHING CO., 3331 S. Halsted St., Chicago, Ill.

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS RANKVEDĖLIAI

ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisë J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida ..... 35c.

VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisë J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC ..... 75c.

GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaitis. Vadevelis mokykloms pirmutinei gramatikos klasi. Trečias pataisytas leidimas ..... 75c.

SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisë P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vaidų Darželio augtėnesms klasioms ..... \$1.00.

KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisë J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augtėnesms klasioms susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina ..... 75c.

VIENYBĖ 193 Grand Street BROOKLYN, N. Y.

5 DIENOS ANT VANDENYNŲ

is arba i

LIETUVĄ

per Cherbourgą arba Bremeną didžiausiais ir greičiausiai vokiečių laivais

BREMEN ir EUROPA

TIK 7 DIENOS I LIETUVĄ

Nužemintos kainos trečia klasa i abi pusi — Patogu susisiekimas gelkelių i visas Europos dalis.

Reguliariai išplaukimai ant kitų populiariškų LLOYD laivų.

Del sugrįžimo i Amerika certifikatų ir kitų informacijų kreipkitės pas vietinius agentus arba

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. 332 KUOPOS AUKA ŠIAURĖS LIETUVAI.

Gegužės 9 d., J. Raščiaus namė, Richmond Hill, įvyko SLA. 332 kuopos mėnesinis susirinkimas, kuriam prisiminta ir šiaurės Lietuvos gyventojų vargai.

I vietą kuopos išdininko, J. Batvinio, kuris išvažiavo į Ronkonkoma, L. I. gyventi, išrinkta Julius Rokus.

Tai pagirtinas dalykas, kad mūsų kuopa nors ir neskaitytiname susirinkime atliko savo pareigas linkui sušelpimo nelaimės ištiktų šiaurės Lietuvos gyventojų.

Prie progos norėčiau priminti visiems SLA. 332 kuopos nariams, kad visų butina pareiga lankytis į kuopos susirinkimus.

Koresp.

IS SLA. 250 KUOPOS SUSIRINKIMO.

SLA. 250 kuopa, Maspeth, L. I., laiko reguliarius susirinkimus kas mėnesis, tačiau nariai labai neskaitytinai susirinkimus lanko.

Taipgi kaip visuomet, taip ir pereinamas susirinkimas buvo neskaitytinai narių atsilankė labai mažai, vienok tapo nutarta gerų dalykų.

Nutarta surengti išvažiavimą į Forest Parką 16 dieną birželio. Išvažiavimą nutarta surengti su puikiu programu; del programo pajavairinimo nutarta pakviesti vietinį Chorą „Lyra“.

Taipgi nutarta turėti gėrimų ir valgių, kad žmonėms važiuojant į mūsų išvažiavimą nereikėtų vežtis klumokai valgių arba neatsivežusiems „badauti“.

Manoma, kad šis SLA. 250 kuopos bus puikiai išvažiavimas kokį tik kada maspethiečiai buvo surengę. Šį išvažiavimą turi įsitęmty netik maspethiečiai, bet ir apylinkės lietuviai, nes bus labai puikus.

M. Stakovas, Užrašų Raštininkas.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Pereitą savaitę lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoj SLA. veikėjas inžinierius P. J. Žiuris iš Cleveland, Ohio. Gerb. SLA. veikėjas lankėsi New York'e savo profesijos reikalais, tad prie progos aplankė ir S. L. A. Centrą.

Taipgi lankėsi SLA. veikėjas p. Kazys Liutkus iš Philadelphia, Pa., kur iki šiol užlaikė avalų krautuvę, tulas laikas

tam atgal persikėlęs iš Baltimorės. Dabar savo krautuvę Philadelphiaje p. Liutkus parėdavė ir kol kas dar nežino kur galutinai apsisistos ir kokį biznį įsikurs. Mat jis turi patyrimą keliose biznio šakose.

VINČA VEL LAIMEJO.

Šeštadienį, gegužės 11 d., Ridgewood Grove arenoje Vinča vėl kovėsi. Šiuo syk jam buvo lemta susitikti su juoduoku Sam Stanley, svėriančiu 185 svarus (Vinča svėria 188 sv.).

Kaip ir pirmu syk Vinča savo priešininką nukovė lengvai. Kumštynių eiga buvo sutarta 4 rundai, bet baigta po 2 min. ir 5 sekundų pirmame runde Vinčos naudai.

Vadinasi, mūsų Vinčai sekasi.

Sekanti Vinčos kumštynė bus šeštadienį, gegužės 18 d., toj pačioj vietoj, Ridgewood Grove arenoje, Palmetto ir St. Nicholas Ave., Brooklyn, N. Y.

J. V. Kent.

PLESIKAI SUZEIDE POLICISTĄ.

Tula moteris atsivedė du vyrų į slapta smulkę po num. 49 W. 48-th St., New York'e ir atstatę revolverius į smulkės savininką ir kostumierius atėmė iš jų visus pinigus.

ARESTAVO SUNDARTARI.

Areštuotas šundaktaris Stephen Steuben, kuris buvo pasižadėjęs Dr. J. C. Lapierre. Jis buvo prigavingu būdu įsigijęs medicinos mokslo diplomą ir dasigavęs net į didžiulę New Yorko ligoninę Bellevue, kur gydė žmones gana ilgą laiką.

BRANGUS PAVEIKSLAS.

Kai kam gali išrodyti stačiai fantastiškas dalykas, kad už vieną paveikslą mokama net \$375,000. Tokią sumą užmokėjo už garsaus italų menininko Piero Della Francesca paveikslą „Crucifixion“ (Nukryžėvoji-mas) tulas Sir Joseph Duveen, Anglijos turėjas.

DAR KOVOS UŽ 7 CENTŲ „KARFERĄ“.

Nors New Yorko požeminių geležinkelio ir elevatorių I. R. T. kompanija pralošė bylą Jung. Valst. Augščiausiam Teisme, kuris atmetė jos reikalavimą įvest 7 centus už važinėjamą jos geležinkeliais, tačiau kompanija vis dar neatsisako nuo savo pasimojimo pakelti važinėjimo kainą.

ART. STASIO PILKOS PASKUTINIS MARSRUTAS.

Visai Amerikos lietuvių visuomenei gerai žinomas ir pažįstamas scenos meno art. Stasys Pilka neužilgo išvyks Lietuvon. Todėl prieš apleisiant Ameriką, po pasekmingų vakarų Ohio valstijoj ir Pittsburgho apylinkėse art. Pilka su savo garsia grupe atsilankys į šias kolonijas:

Gegužės 19 d. Mahanoy City, Pa.

Gegužės 20 d. — Wilkes Barre, Pa.

Gegužės 22 d. — Luzerne, Pa. Gegužės 26 d. — North Philadelphia, Pa.

Gegužės 28 d. — Newark, N. J.

Birželio 1 d. — Bridgeport, Conn.

Kitos vietos bus paskelbtos vėliau.

Kuopu Susirinkimai

New Kensington, Pa. SLA. 192 kuopos susirinkimas įvyks 19 dieną gegužės, paprastoj svetainėj, 2 val. po pietų.

J. Maslauskas — sekr.

Shrewsbury, Mass. SLA. 358 kuopos ekstra susirinkimas įvyks 26 dieną gegužės, Aušrelės kambariuose, 33 Millbury Street.

Kviečia Valdyba.

STEBUKLAS 1929 METŲ! NU=SOLE

Naujausias išradimas, kuris labiausiai reikalingas darbininkams žmonėms, o taipgi ir visiems, kurie tik brangina savo uždarbį.

Nu-Sole yra išradimas kaip uždėti puspadžius ant nunesių batų tik už 9 centus. Šis išradimas kožnam vienam reikalingas turėti namuose, kuriuo netik puspadžius galima uždėti ant batų, bet ir ant robų-kalių.

Galima uždėti su stalavu peiliu užteptam kaip sviestą. Kada košė uždėta sudžiusta, nešiojasi taip gerai kaip odos puspadžiai, tik tuom geriau, kad ir vandenio neprileidžia. Kada kojos sausos, tada ir visas kunas sveikas. Iš vieno keno galima pataisyti 17 porų batų-čeverių.

Kaina tik 3 dol. kenas. Reikalinga daug agentų. Dideli pinigai galima uždirbti. Siųsk pinigų ir užsakymą šiuo adresu: Bureau of New Inventions, 836 Palisade Ave., TEANECK, N. J.

Tel. Mansfield 4759 Dr. Ed. W. ŽUKAUSKAS 1114 Foster Avenue, BROOKLYN, N. Y. Valandos: 1-2 p. m. ir 6-8 p. m. Nedėliomis pagal sutartį. Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Telefonas: 7806-2 Dr. JOHN STANESLOW (Stanislovas) 799 Bank Street, WATERBURY, CONN. Ofiso valandos: 8-9 2-4 6-8 Nedėliomis pagal sutartį.

Rheumatizmas Sausgėle

Nesikankykite savęs skausmais, Rheumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui, nes skaudėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mėsitis lengvai pašalina viršmėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c, per pašta 55c, ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS“, augalais gydymas, kaina 50 centų. JUSTIN KULIS, 3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

FARMOS

GERA PROGA SLA. NARIAMS. Parsiduoda labai tinkama vieta gyvenimui ir bizniui Long Island'e. Žemės plotas (pusė bloko) 32 lotai, 860 pėdų frontas. Namas 6 kambarių, didelė barnė — 16x42 pėdas, naujas vištiniųkas, garadžius, nemažas sodas — 40 vaisinių medžių. Visi būdinkai apšviesti elektra. Gyvenamam name yra maudynė, centralinis apšildymas, šiltnas ir šaltas vanduo. Vieta randasi arti Long Island stoties — 5 minutės ėjimo. Prie to, dar yra karvė, telyčia, 40 vištų, keletas ančių. Miestelis apgyventas lietuviais, yra SLA. 336 kp. Parsiduoda labai pigiai ir preinamomis sąlygomis. Dėlei informacijų kreipkitės šiuo adresu:

IG. KAVALIAUSKAS, (SLA. narys) P. O. Box 71, ST. JAMES, L. I. N. Y.

PARDUODU UKES-FARMAS. Lietuviai, kurie norite įsigyti ukes-farmas, rašykite arba atvažiuokite. Aš turiu daugelį farmų del pardavimo.

A. M. MACK, 600 Main Street, FOREST CITY, PA.

PARSIDUODA DVI FARMOS. Kurie norite turėti užtikrintą gyvenimą ir nesirūpinti kur gauti darbą, tai dabar yra puiki proga įsigyti gerą ukę.

As parduodu dvi farmas. Vieną 100 akru žemės su puikiu namu gyventi ir gera bane. Parsiduoda tik už \$3,600. Įnešti daug nereikia. Antroji gyvenama 125 akru žemės, dvi banios ir gyvenamas namas. Parsiduoda tik už \$2,500.

Kaip ant vienos taip ir antros yra daug girios malkų sau ir parduoti galima. Netoli nuo miestelių ir gerokelio.

Nepraleiskite šios progos ir atminti, kad įnešti daug nereikia. Kreipkitės ar rašykite: M. CIVINSKAS, 340 Harding St., WORCESTER, MASS.

Tel. Empire 7365 Dr. F. MATULAITIS 322 Holbrook Avenue, DETROIT, MICH.

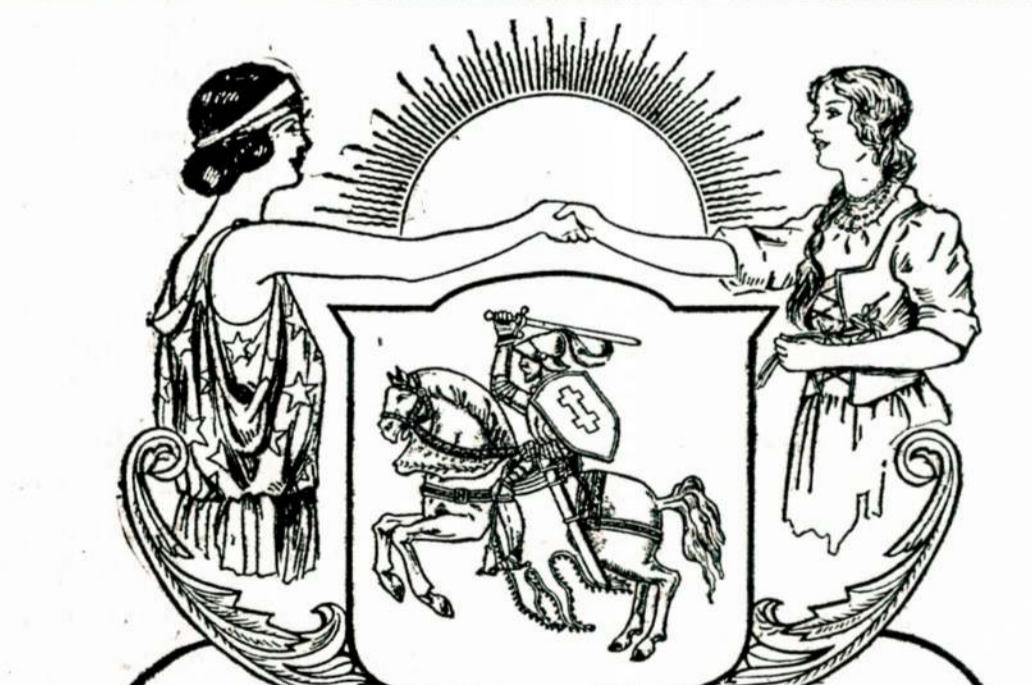
Valandos: 12-3 p. m. ir 6-8 p. m. Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Lietuvių Muzikos Konservatorija

Komp. MIKO PETRAUSKO 319 E St. (kampas W. Broadway) So. Boston, Mass.

Pasimokyt dainuoti, piano, smuikos, kompozicijos, chorų ir orkestrų vedimo ir net bažnytinių apeigų, — niekur geriau nerasi. Komp. M. Petrauskas, baigęs aukštus mokslus: pedagogas ir specialistas Muzikos Mene.

Kuomet „VOTYS“, įsiipovimai, žaidžios ir tt. atsitinka MEŠKOS MOSTIS (Grobleski'o) palengvina skausmą ir ištraukia VOTIES ŠERDĮ į dvi ar tris dienas be jokių spaudimų. Kaina 50c. GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa. TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

PIRMUTINĖ DIDŽIAUSIA Rengiama visų Amerikos lietuvių laikorčių agentų ekskursija tiesiai į Lietuvą per Klaipėdą

Laivu „LITUANIA“ Gegužės 18 Dieną, 1929 M. Garbės dalyvis vice-konsulas P. Daužvardis

Palydovai bus prityrę ir gabūs bei žinomi lietuvių laikorčių agentai. Svarbu vietos užsakyti tuoj, iškart! Del informacijų ir kitko, kreipkitės į Baltie Amerikas Lėnijos agentus. Jie suteiks jums pilnas ir pulkias informacijas, taipgi pagelbės paruošti kelionės dokumentus.

BALTIC AMERICA LINE 6 BRIDGE STREET, NEW YORK

IŠPLAUKIMAI LAIVŲ IŠ NEW YORKO „ESTONIA“ Geguž 29 „LITUANIA“ Birž 18 „POLONIA“ Biržel 12 „ESTONIA“ Liepos 3

BIZNIERIAI GARSINKITES „TEVYNEJE“

Dr. J. Landžius (SEYMOUR) Lietuvis Gydytojas Buvęs Boston miesto sveikatos departamento štabo narys ir Bostono mokyklų gydytojas. Daro mikroskopą Diagnozavo savo laboratorijoj ant kraujo, šlapimo, spaudų, bakterijų ir tt. Roentgen spindulių. Gyveno Vias ligas. 51 Providence Street, WORCESTER, MASS. Val. 9-9 Tel. Park 5873

Rheumatism

As meldžiu kiekvieną šio laikraščio skaitytoją, kurie kenčia nuo Sub-Acute arba Muskulų Rheumatizmo, Strūgų Skandėjimo (Lumbago), Padarros (Gout), parakiti man laiška, padėdant savo vyrą ir aš išsiųsiu dviem Viens Dolerio Vertės Bonką Rheumatizmui, ma o o Rheumatizmo Gydytoju. As noriu kiekvienam žmogui įtikinti savo išomnis apie tai, ką gali padaryti Kuhn's Rheumatic Remedy. As esu tikras, kad bus geros pasekmės ir jus patys į tai įsitikinsite pirmą, negu dvidešimt man bent vienu metu. Nebandykit atskratyti Rheumatizma per kojas ar odą su pagelbia plastrų ar kitokiu dalyku. Nebandykit išvilti jį su Linimentais, elektra ar maugeliu. Nebandykit išviti jį su žolelių. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

As noriu parodyt Jums, del tik jus man pavelyste. As raštu dang prirodyti j vieno savaitę, jei neparasyte mano kompanijos pasugeti jums dykt vieno dolerio vertis buteliu-ja gydytoju. As nemėnuo koks kias gydymos jus vertojot. Jeigu jus nevertojot mano gydymu, jis neturint, kas jos kalytoji. Jus privalot, jį pravalint. Jis yra kraujuje ir jus turite vyti jį laukian. Ir as tikiu, iš darbu, užkas Kuhn's Rheumatic Remedy. Rheumatizmas turi šieit, jei jus norite pasinausoti nuo skausmo ir kenėjimo. Manu gydymosi parankina skaudžius dideles, muskulių skėtima, gerėles sustinais ir sąnarių sustingimą.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženklielai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMS TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai —